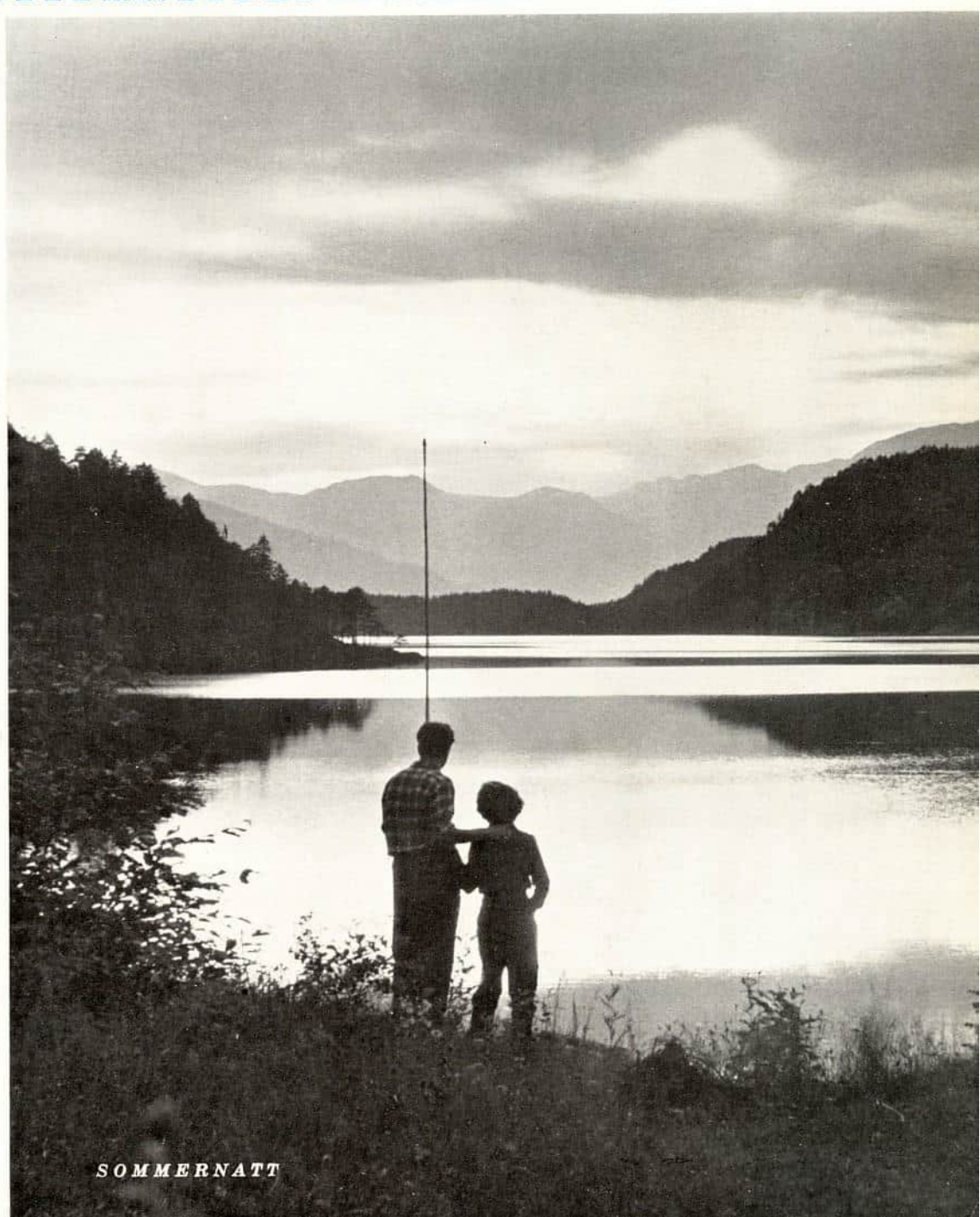
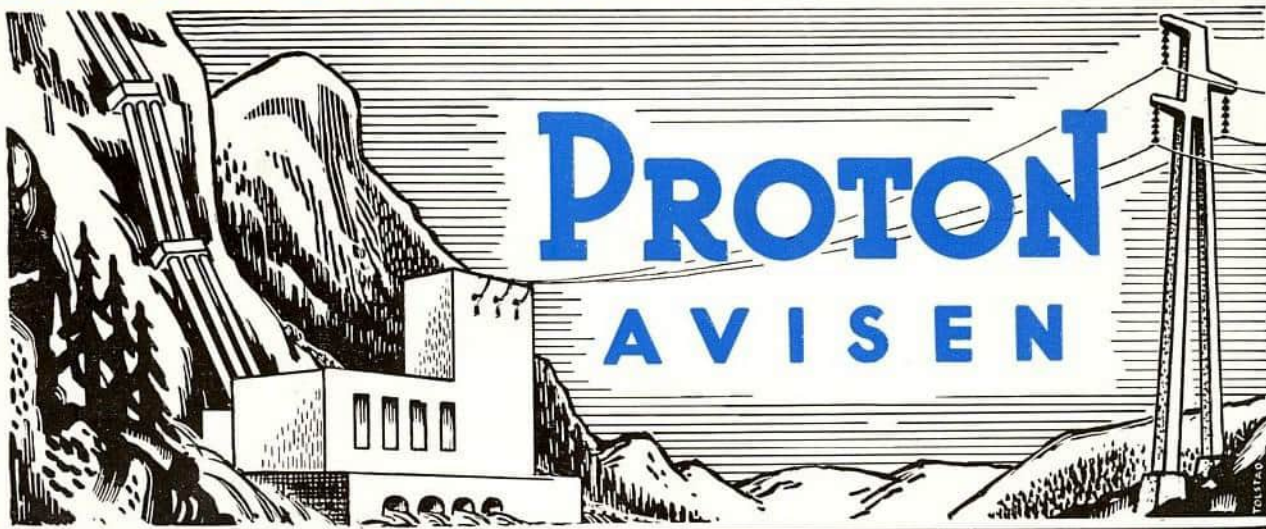

Nr. 2

Juni 1956

8. arg.

SOMMERNATT

Telefonservice!

Telefonen gir ypperlig anledning til service, både god og dårlig! Til god telefonservice hører å presentere seg korrekt i telefonen. Alt for mange sier bare »Ja«, »Værsgo« eller forholder seg taust avventende, men selv om man ikke kan se den en snakker med over telefonen, vil man dog gjerne vite hvem vedkommende er. La oss derfor presentere oss i telefonen, uten ekstra anmodning, så vel når vi blir oppringt, som når vi selv ringer.

Wig.

PROTON-AVISEN

NR. 2 – 8. årg. Juni 1956

Bedriftsblad for arbeidere og funksjonærer i firmaet og dets datterselskaper

Utgiver: Aksjeselskapet Proton, Rosenskrantzgt. 11, Oslo. Ekspedisjon i Reklameavdelingen.

Redaktører: Arne Pran og Per Wigboldus · Faste medarbeidere: Bj. Lyngvær, Bergen og Arnfinn Johnsen, Trondheim

- - - og sådant mere.

Vi to, de nye redaktørene — takker for alle vennlige hilsener vi har fått etterat vårt første nummer af Proton Avisen ble sendt ut. Vi var spente på hvordan det ville gå, for vi hadde jo ingen erfaring i redaktørfaget noen av oss. Vi har fått mange bevis på at dere satte pris på avisen, og at dere gledet dere over å se den igjen. Venner har vi mange av forstår vi, og vi vil forsøke å utbygge vennskapet enda bedre.

Vi appellerte til *dere* i forrige nummer av avisen, men det er selvsagt heller ikke noe i veien for at dere kan henvende dere til oss. Vi ville simpelthen sette pris på at dere gjorde det. Hvorfor ikke spørre oss om det var mulig å få høre litt mer om noe som interesserer dere? — og syng endelig ut om det er et eller annet dere ikke liker. Vi ønsker nemlig sikkert det samme alle sammen,

Vi kan trygt si at A/S Proton er en, etter norske forhold, ganske betydelig bedrift. Hver og en av oss er et hjul i denne bedriften, av forskjellig størrelse, det er så, men der hvor vi som hjul er koblet inn, må vi forsøke å virke på beste måte. Det er en ganske stor maskin ja, når vi tenker etter, og sannelig må hjulene gripe fint inn i hverandre, når vi sammen skal holde det hele i gang.

Pengene er drivstoffet til alle bedrifter, men maskineriet må også smøres. Det må olje til, og oljen er den trivsel som finnes på arbeidsplassen. En meget viktig bestanddel av denne oljen er den følelse vi har av fellesskap, som er av nesten uvurderlig betydning. Det er her et bedriftsblad har sin store oppgave. Nærsagt alle store bedrifter har derfor sine egne bedriftsblad, og det er ganske betydelige summer et firma satser på at bladet skal få et så tiltalende utseende som mulig, og ha et innhold som kan være av interesse for hver i sær.

Proton Avisen skal for oss være et av de midler A/S Proton benytter seg av for at alle skal trives, og det ønsker vi selvfølgelig alle sammen, men hvorfor ikke da benytte Proton Avisen til å komme nærmere i kontakt med hverandre? Hvorfor ikke meddele hverandre litt om våre arbeidsområder, og våre oppgaver, så vi får nettopp den følelsen av fellesskap som skaper trivsel. Vi, og A/S Proton er fullt oppmerksomme på at det er vanskelig å komme i gang, men vi vil forsøke å rette på det. Det er derfor værd å titte litt nærmere på artikkelen inne i bladet: »Betaling for bidrag til Proton Avisen.«

Selv om vi trives aldri så meget med vårt arbeid så kan vi allikevel selvfølgelig en eller gang gå trette, det er helt naturlig det, men kanskje avkobling da kunne være en passende medisin? Vi forsøker det også, og flere og flere deltar nå etterhvert i de »sportslige« arrangementer Proton Sportsklubb avholder. Det er faktisk verd å melde seg på en gang forsøksvis. Det kan jo tenkes det er moro, og en liten avkobling, samtidig som vi etterhvert lærer hverandre ennå bedre å kjenne. Vi bygger opp fellesskapsfølelsen, og trives da sikkert best alle sammen.

Pr.

Generatorleveranser

Generator 3, Hafslund.

Overmontør Ciecholewski (t.v.) og montør Abrahamsen.

Relativt mange ansatte kommer i berøring med våre generatoranlegg når det skal skrives ut kontrakter, søkes om lisenser, ordnes med bestillinger, adviser, fakturaer osv., men så blir det med det. Det hele fortøner seg for den enkelte bare som et alminnelig anleggsnummer. Tid til nærmere refleksjoner blir det neppe. Hver og en har nok med sitt, og allikevel strever, bevisst eller ubevisst, alle som kommer i kontakt med et anleggsnummer, mot det felles mål å få det »konkrete« anlegg ferdig og overlevert til kundens tilfredshet.

Ikke så få av oss har vært i berøring med:

Anl. 121 311/11.: Levering og montering av 2 stk. 10 000 kVA vertikale generatorer, gen. 3 og gen. 4, Hafslund,

Anl. 131 385/11.: Levering og montering av 1 stk. 16 000 kVA vertikal generator, gen. 16, Solbergfoss,

men det er vel ikke mange av oss som har hatt anledning til å danne seg et bilde av hva leveransen og monteringen av slike anlegg innebærer. Et lite innblikk vil vi forsøke å formidle ved å gjengi noen bilder tatt under montasjen av disse anleggene.

Generator 3 i Hafslund ble satt i drift like før jul i fjor, mens tvillingbroren, generator 4, ble levert ved påsketider i år. Det vi ser på bildet med overmontør Ciecholewski og montør Abrahamsen er bare den delen av generatoren som rager over gulvet, nemlig

magnetiseringsmaskinene. Det er de som leverer strøm til generatorens magnetfelt. Alt det øvrige: turbinen, selve generatoren og armkorset med bærelageret for hele rotoren er senket ned og dekket med plater i plan med gulvet. Den totale høyden av generatoren med turbinaksel er ca. 12 meter. Armkorset til generator 4 ser vi henge i kranen foran generator 3, før den blir senket på plass. Det skal solide saker til for å kunne bære rotoren. Konstruksjonen er en moderne sveiset utførelse.

Bildet nedenfor viser de tre statordelene til generator 10 i Solbergfoss. De er satt på plass og opprettet. Det arbeides i øyeblikket med å sammenvikle del-fugene. Vi håper bildet gir et inntrykk av hvilke dimensjoner en har med å gjøre. Vi kan fortelle at en føler seg rent liten når en står inne i en slik stator. Og rotoren er ingen smågutt den heller. Generatoren i Solbergfoss har en såkalt kjederotor. Den veier ikke mindre enn 85 tonn og har en aksellengde på ca. 7 meter og en diameter på 6,4 meter. Til sammenligning kan nevnes at en middels personbil veier ca. 1 tonn. Det er lett å forstå at det trenges en kranfører med gode nerver når en slik rusk skal flyttes og settes på plass, særlig når en vet at det må skje med millimeters nøyaktighet. Derfor er det også et av de store øyeblikk under en generatormontasje når rotoren senkes på plass. Et vesentlig avsnitt i monteringsarbeidet er avsluttet, men ennå gjenstår ca. to måneders omsorgsfullt detaljarbeid før alt er klart for prøvekjøring.

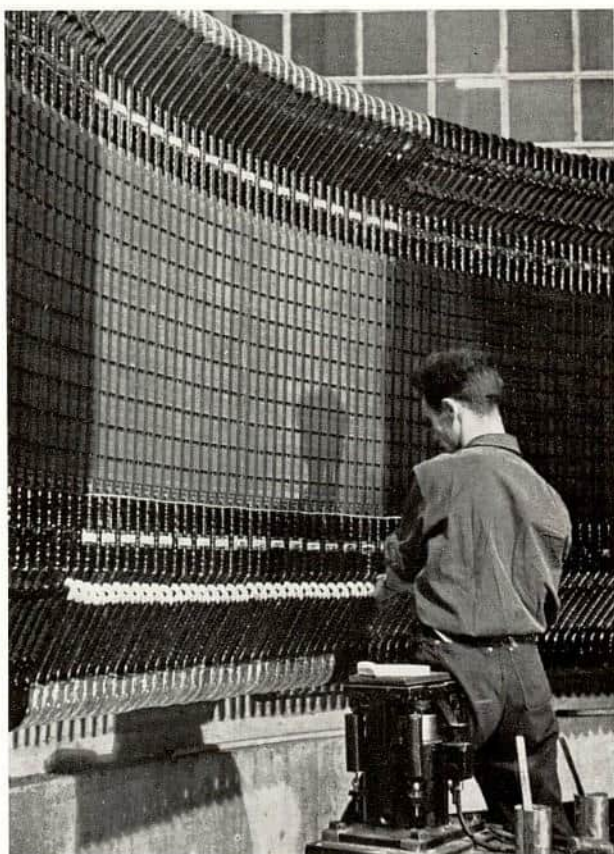
I midten av april i år ble den nye generatoren i Solbergfoss satt i drift og dermed var vårt mål nådd. En ny maskin var føyet til vår elektrisitetsforsyning. Nå går den trutt og jevnt, og leverer strøm, som vi her i landet har så meget og allikevel så alt for lite av, og det vil den fortsette med i årene fremover.

Disse store anleggene 121 311/11 og 131 385/11 som for vårt firma var millionforetagender, har i lang tid for mange av oss eksistert bare som »mapper«. Etter at anleggene nå blir finpusset og endelig avregnet, går mappene over i arkivet og forsvinner ut av bildet for oss igjen. Men nye mapper for nye generatorer er alt opprettet, og så store som anleggene var, var de allikevel bare 2 intermessio i vår virksomhet.

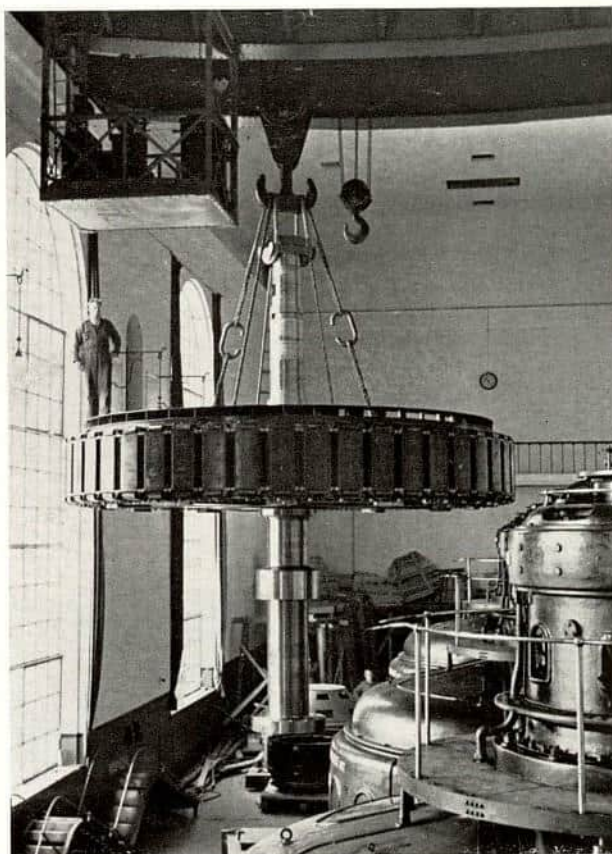

Generator 10, Solbergfoss.

De tre statordelene er satt på plass og opprettet.

Montør Braatben vikler sammen delfugene til generator 10, Solbergfoss.

*Generator 10, Solbergfoss.
Den 85 t. tunge rotoren med montør Gravningsmyr oppå.*

*Generator 10, Solbergfoss.
Det store øyeblikk da rotoren senkes på plass.*

*I kranen sees armkorset til generator 4, Hafslund.
Bakenfor den ferdige generator 3.*

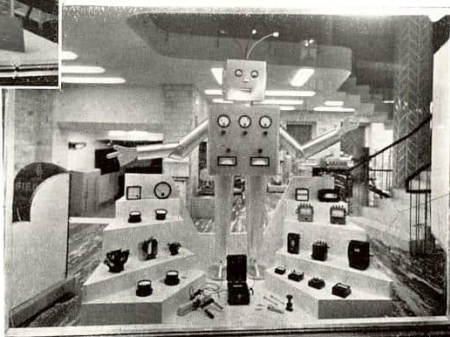

Den 4 desember 1866 skrev Werner Siemens til sin bror Wilhelm:

Jeg har fått en ny idé som etter all sannsynlighet vil lykkes og føre til betydningsfulle resultater. Som du sikkert vet, har Wilde i England tatt ut et patent som går ut på en kombinasjon av en magnetisk induktor etter min konstruksjon og en induktor nummer to, som i stedet for stålmagneten har en elektromagnet. Magnetinduktoren (konstruert som ved viserne) magnetiserer elektromagneten til en langt høyere magnetisme enn den der nåes med stålmagneter. Den andre induktoren vil derfor avgi meget sterkere strømmer enn om den hadde hatt en stålmagnet. Virkningen skal være kolossal, som meddelt i Dingler. Nå kan man imidlertid åpenbart belt unnvære magnetinduktoren. Tar man en elektromagnetisk maskin, som er konstruert slik at den faststående magneten er en elektromagnet med konstant polaritet, mens strømmen i den bevegelige magneten veksles; kobler man videre inn et batteri som altså ville få apparatet i bevegelse, og dreier man nå maskinen i den motsatte retningen, så må strømmen tilta. Deretter kan batteriet kobles ut og fjernes uten å oppbeve virkningen. Det er med andre ord en maskin etter Holz anvendt på elektromagnetismen. Man kan således alene ved hjelp av ledningsviklinger og blott jern omvandle kraft til strøm, hvis bare impulsen blir giut. Det å gi denne impulsen som bestemmer strømretningen kan også ske ved hjelp av den tilbakeblivende magnetismen eller et par stålmagneter, som gir kjernen en blivende svak magnetisme. Virkningene må ved riktig konstruksjon bli kolossale. Saken er meget utviklingsdyktig og kan bane veien til en ny æra i elektromagnetismen.

SIEMENS

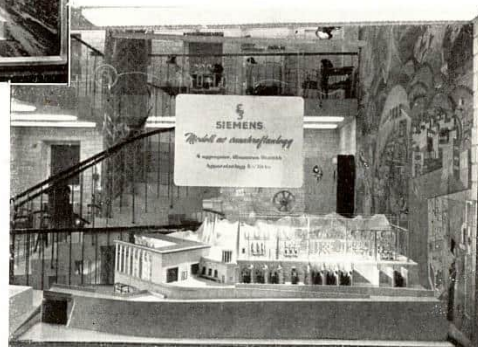
i våre utstillingsvinduer

Øverst: I anledning av at det var 90 år siden Werner von Siemens oppdaget det elektrodynamiske prinsipp og konstruerte sin første dynamo, hadde vi en utstilling med en tro kopi av denne maskin. Originalen oppbevares i Deutschen Museum i München.

I midten: Robotmannen med Siemensinstrumenter vakte ikke liten oppsikt. Det var et morsomt innslag i forbindelse med Automasjonutstillingen.

Nederst: Denne kraftstasjonen med friløftsapparat-anlegg som nettopp er fullført i Sarobi i Afghanistan, er oppstått fullstendig i Siemens-Schuckert's regi.

Støvsugerselgeren

Pettersen lever av å selge støvsugere, og han lever godt, for han er en meget dyktig selger. Hver dag bærer han sin støvsuger med seg og besøker bedrestillede hjem. Som oftest slipper han inn ved sitt vinnende vesen.

I dag besøker han fru Hansen. »Mitt navn er Pettersen. Tillater Fruen at jeg demonstrerer Sugo-støvsugeren for Dem?» innleder han. Fru Hansen tillater. »Sugo fremstilles av førsteklasses materialer, er innvendig forniklet, utvendig forkrommet, lett, hendig og grei. Om leiligheten er liten eller stor, Sugo er beste støvsugeren på jord!« fortsetter Pettersen; han er i storform. »Vekk med feiekosten og støvfillen som bare hvirvler opp støvet; Ingen tung teppebanking mere! Med Sugo er det slutt på anstrengelsene. Som en dronning skrider De gjennom rummene, og Sugo følger Dem med en lett, nesten melodisk summen på veien og gjør hele arbeidet. Med Sugo sparer De hushjelp og rengjøringshjelp. Ja, De sparer også utgifter til lege, for Sugo fjerner alle de farlige bakteriene. Kjære Frue, gjør Dem selv en tjeneste! Kjøp allerede i dag en Sugo-støvsuger! Vi tilbyr Dem meget gunstige avbetalingsvilkår.«

Pettersen demonstrerer støvsugeren, munter og opplagt. Han støvsuger gulvene, teppene, gardinene, taklampen, de polstrede møblene, bokryggene, radioen, ja selv stueuret får seg en omgang. Ikke en gang de mest bortgjemte krokene blir glemt. Avsluttende tømmer han innholdet av støvsugeren på en avis. »Der ser De selv, kjære Frue,« sier han med et vinnende smil. »Selv Deres mønstergyldig velstelte hus rummer en mengde støv og dermed bakterier. Men hva er det jeg ser der? En hel krone! Den må være falt ut av Deres manns lomme og ned i en av stolene. Et behagelig tilskudd til husholdningspengene, ikke sant? Der ser De, Sugo-støvsugeren betaler seg selv!«

Pettersen har alltid en krone i støvsugeren sin. Det er hans beste salgstrikk. Fru Hansen er begeistret. Hun lytter andektig og følger hver minste bevegelse. Igjen og igjen må Pettersen demonstrere og forklare nye fortrinn. Fru Hansen virker helt overbevist. »Storartet! Aldeles storartet!« jubler hun.

Pettersen finner frem ordreboken sin. »Får jeg lov å notere en Sugo støvsuger?« Fru Hansen rister på hodet. »Kan De komme igjen i ettermiddag når min mann er hjemme?« »Med største fornøyelse, kjære Frue!«

Om ettermiddagen er mannen hjemme, og Pettersen demonstrerer og forklarer på ny. Hansen følger meget interessert med og bemerker til sin kone: »Du har aldeles rett, skatten min!« Pettersen er i sitt ess og demonstrerer som aldri før. Til hvert fortrinn ved Sugo-støvsugeren nikker herr Hansen alvorlig anerkjennende. »Får jeg altså lov til å notere en Sugo støvsuger?« avslutter Pettersen. »Hvorledes det?« spør Hansen uforstående.

Fru Hansen bryter inn: »Vi har ikke bruk for støvsugeren Deres. Vi har allerede vår egen!« Pettersen er nesten målbundet og stammer for første gang i sin selgerpraksis: »Men, men hvorfor, hvorfor i all verden ba De meg komme igjen?« Fru Hansen smiler. »Min mann er også støvsugerselger, riktignok for VAKU. Jeg ville gjerne han skulle se Deres fremragende salgsteknikk.«

Wig.

Betaling for stoff til Protonavisen?

Det høres fristende? Vi sier derfor straks fra at vi ikke kommer til å betale for bidrag til avisen. Det mener vi vårt bedriftsblad ikke ville være tjent med. Vi ville nok sikkert få adskillig mer stoff å rutte med, og derved et lettere arbeid, men det kan være tvilsomt om dette stoffet ville tjene vårt bedriftsblads oppgave. Denne er en ganske annen enn den de profesjonelle fagtidsskrifter og underholdningsblad har.

Bedriftsbladets hovedoppgave er å fremme følelsen av samhørighet mellom de enkelte individer bedriften som helhet består av. Denne samhørigheten, følelsen av fellesskap, er av uvurderlig betydning for bedriftens trivsel, og herigjennom rettferdiggjøres de til dels meget betydelige beløp som bevilges til bedriftsbladets utgivelse.

Bidrag til Proton Avisen skal ikke være lønnet arbeid. Vi mener bidragene skal fremkomme ut ifra ønsket om å meddele seg til sine arbeidskamerater og om å være aktivt med i fellesskapet, uten tanke på materiell egen nytte. Altså: Kjære medprotonere: »Skriv hvis du har lyst, men ikke for å tjene penger!«

Kjære leser, vi kan ikke unngå å høre deg mumle: »Skal det knusles nå igjen?«, men der tar du feil. Det standpunkt vi inntar, er helt upåvirket av økonomiske hensyn. Vi har nemlig fått bevilget et betydelig beløp til å betale tekst og billedmateriale til Proton Avisen med, og vi vil premiere de beste bidrag som blir tatt inn i løpet av året. Berettiget til å delta er alle ansatte i Protonselskapene og Vegar elektriske fabrikk A/S, med unntagelse av avisens faste medarbeidere og medlemmene av bedømmelseskomiteen. Denne består av: Dir. T. Dehli Jemtland, disp. K. Astrup, en av arbeidstagernes representanter i bedriftsutvalget, A. Pran og P. Wigholm. Avgjørende for vurderingen skal frem for alt være i hvilken grad bidraget svarer til avisens hovedformål, nemlig å fremme fellesskapsfølelsen, mens bidragets omfang, stilistiske henholdsvis billedmessige fullkommenhet først teller i annen omgang.

Redaktørene avgjør suverent hvilke bidrag blir tatt inn i avisen. Der vil i år kunne utdeles premier inntil en samlet sum av 500 kroner. De enkelte premiebeløps størrelse fastsettes av bedømmelseskomiteen, som også avgjør hvor stort beløp skal utdeles under hensyntagen til den tilslutning tiltaket får.

Jeg møtte en klassekamerat

fra barneårene forleden. Den gang ble han nærmest regnet for en sinke, og regne kunne han nå slett ikke. Etter hvert som vi pratet, kom det imidlertid frem at nå var han forretningsmann, og han hadde til og med gjort det meget godt. Jeg kunne ikke dy meg, og så pass gode venner var vi at jeg kunne si at jeg ikke skjønte at han som var så dårlig i å regne, kunne gjøre det så bra i forretninger. »Jo, ser du,« sa han, »jeg har hele tiden hatt et fast prinsipp. Til å begynne med så solgte jeg kasser. Dem kjøpte jeg for en krone stykket, og solgte dem igjen for fire, og senere har jeg alltid vært fornøyd med 3 % fortjeneste.«

Løsninger: Flua fløy 60 km — 3 riktige signaturer gir også 4 riktige!

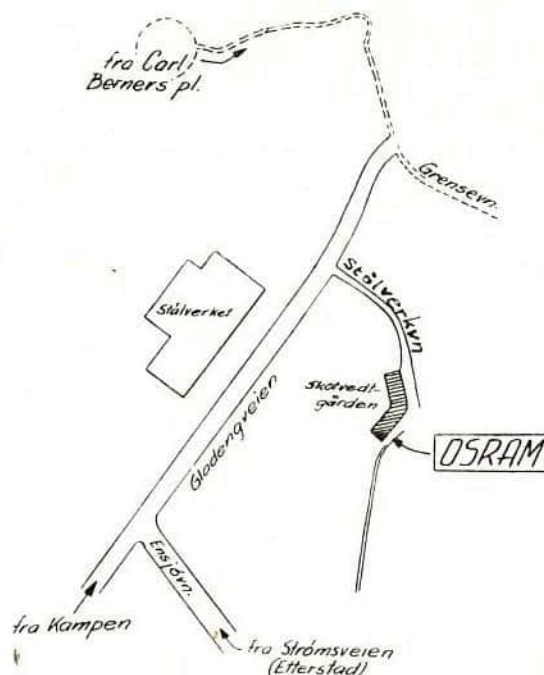
OSRAM har fått hovedlager i Skotvedtgården

Det er tidlig på dagen. Klokken er litt over 1/29 og det er høysesong hos Osram. En forsinket funksjonær stormer gjennom salgsavdelingen med flagrende frakkeskjøter, samtidig som iltre signaler fra telefonene varslar at dagens arbeid tar til. Det er kundene som er »på tråden«, som regel med ønsker som dette: — . . . og så trenger vi 5 Ultra-Vitalux absolutt omgående, kan De få dem avgårde i dag?

— Ja, de går som ilgods i løpet av dagen, lover salgsavdelingen. Senere på formiddagen telefoneres disse haster-ordrene som er oppsamlet i morgentimene, over til hovedlageret i Drammen og snøballen ruller videre. Men nå er den blitt større. Det er ikke lenger bare en enkelt kundes beskjedne ønske om å få sine 5 høyfjellssoler sendt omgående. Visse dager kan en slik ordrebunke virkelig ruve på lagersjefens pult, og når en samtidig får transportproblemer som danner flaskehalser på veien frem til kundene, kan hundre-oggett være ute.

Etter fabrikkbrannen 15. august 1953 ble forholdene svært vanskelige. Lageret hadde mistet en stor del plass over maskinhallen og da den nye bygningen bare kunne reises i én etasje som følge av grunnforholdene, måtte hovedlageret, som tidligere var relativt romslig, innskrenkes i grunnflate. Samtidig økte trafikken på lageret og kravene til en enda raskere ekspedisjon ble skjerpet. Det gjorde heller ikke saken lettere at forsendelser til kunder øst og nord for Oslo måtte sendes pr. bil til Oslo Ø for å ekspederes derfra. Erfaringen viste nemlig at godset ble sterkt forsinket når man lot det gå med jernbanen fra Drammen. Overføringen mellom Oslo V og Oslo Ø tok urimelig lang tid, ofte ett à to døgn. I lengden kunne ikke trafikken avvikles tilfredsstillende, noe måtte gjøres.

Slik var situasjonen, men i dag er bildet et annet. Utviklingen førte til at man til sist sto overfor valget, enten å flytte hovedlageret til et mer sentralt sted, kommunikasjonsmessig sett, eller utvide transporttjenesten betraktelig. Løsningen ble en blanding av disse to alternativer. Hovedlageret måtte flyttes og bilparken utvides for å kunne makte transporten av lampene fra fabrikk til lageret og videre til de vanlige ledd i distribusjonskjeden.

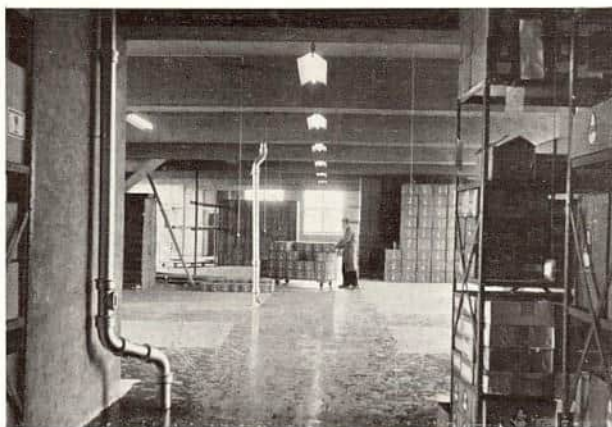
Det ble innledet forhandlinger med Oscar Skotvedt A/S om påbygging av en etasje på »Skotvedtgården«, et nytt industribygg i Tøyendistriktet, nærmere bestemt Stålverkveien 5. I slutten av april var det klart for innflytting og fra 1. mai er alt ekspedisjonsarbeid overført til det nye hovedlageret i Oslo.

Lageret har en sentral beliggenhet, bare 4—5 minutters gange fra sporveissløyfen på Etterstad og med lett adkomst til de sentrale deler av byen. Gulvflaten er ca. 1150 kvadratmeter med en takhøyde på 3,75 meter. Med fradrag for kontorlokaler m. v. utgjør netto lagerkapasitet 3800 kubikkmeter. Det skulle således være rom for noen millioner lamper og enda god gulvplass til overs for korridorer mellom kartongstablene.

Ytterveggene utgjør glass for det meste, idet avstanden mellom vinduene er meget kort. Men kartongstablene dekker vindusflaten for en vesentlig del og ved planleggingen av lysanlegget er det tatt hensyn til dette. Det er montert 70 armaturer, bestykket med 40 og 80 watts lysrør.

Lagersjef Molteberg har flere linjer til disposisjon, og det kommer godt med når sesongen tar til i august.

Et glimt fra flyttesjauen. I den ene enden av lagerlokalet får normallampene sin plass, stablet fra gulv til tak.

Videre er det innredet to kontorlokaler, garderobe, stort spiserom med en flott utsikt over byen mot syd, tekjøkken og de vanlige sanitære anlegg.

Det er direkte telefonsamband med lageret over hovedkontorets sentralbord og et personale på 10 mann vil sørge for at ordrene kommer hurtig avsted til kundene.

Alt dette har selvsagt kostet en del penger, men man får et godt utbytte av investeringen. De gamle lagerlokalene i fabrikkbygningen er for største delen frigjort og kan utnyttes til råvarelager. Råvarene krever rimeligvis en langt større plass enn de ferdige produkter, og man har nå mulighet for å ligge med noe større råvarebeholdninger enn tilfellet var tidligere. Plassmangelen i Drammen gjorde det dessuten nødvendig å leie lagerlokaler i omegnen av byen. Det førte med seg en del unødig transportvirksomhet og tidstap, som nå elimineres ved at hele lagerbeholdningen finnes lett tilgjengelig på ett sted.

*

Spesiallampene ligger lagret i stålreoler, lett tilgjengelige.

Men det viktigste kravet til disse forandringer var behovet for en mer rasjonell og friksjonsfri ekspedisjon. Konkurransen på lampemarkedet er skarp. Med ensartet rabatt og de samme utsalgspriser vil leveringsvne og ekspedisjonstempo være meget viktige faktorer i kundebeetjeningen. Det har alltid vært et stående krav at Osram-lampene skal frem til kunden på kortest mulig tid. Med det nye hovedlageret i Oslo og med supplering av distriktslagrene direkte fra fabrikk i Drammen, regner Osram med å stå bedre rustet i konkurransen med de øvrige fabrikker. Det er lagt sterk vekt på å få en smidig ekspedisjonsordning som skal kunne tåle en ekstra påkjenning i sesongen og man håper at ikke bare kundene, men også alle agentene land og strand rundt vil merke forandringene på en fordelaktig måte. Foreløpig har man en relativt stille tid foran seg for tilpassing til de nye forhold, så får tiden vise om planene holder når det skal arbeides under høytrykk.

Hans H. Thelle-Eriksen.

Eksporten av Protons magnetofoner til forskjellige land i og utenfor Europa øker stadig. Det viser at vi er konkurransedyktige i forhold til de utenlandske merker også i utlandet. Det sier ikke så lite om kvaliteten i konstruksjon og utførelse. Denne gangen går ferdien til Belgisk Kongo, som sikkert alle vet nøyaktig hvor ligger, eller er det kanskje best å se etter i atlasen?

Apropos å vite, hva vet vi som ikke direkte stiller med magnetofoner om dem. Kanskje nytter det å appellere til rette vedkommende, så ville han fortelle oss litt om magnetofonens virkemåte og det som kjennetegner en kvalitetsmagnetofon. Vi synes i det hele tatt at det måtte være interessant å få vite litt mere om hva de forskjellige arbeidskamerater i firmaet vårt stiller med.

Nordenfor polarsirkelen omkring 9. april 1940.

Sist fortalte Gaustad om begynnelsen av denne reisen inntil han for sydgående, den 8 april, havnet i Hammerfest.

Det var en underlig følelse å være opplagt i verdens nordligste by og 150 mil fra hjemmet. Men likevel ble det en løsning, idet Vesterålskes godsruite, d/s »Stamsund«, kom innom Hammerfest den 11. april for innfylling. Skipet hadde et kompani artillerister ombord og skulle til Tromsø for ordre. Med velvilje av skipets fører fikk jeg bli med sydover til Tromsø. Her lå heldigvis d/s »Barøy« som skulle gå til Harstad. De ordinære anløpstedene ble ekspedert, og de mange tragiske episoder på kaiene kan ikke glemmes.

I Harstad ble skipet rekvirert av de militære myndigheter for oppsamling av mobilisert mannskap for transport til Mosjøen.

Vel ute i Vestfjorden ble det både liv og spenning. En engelsk jager kom ned på oss med full fart. Han fikk kjenningssignaler og ga seg med oss, og tok til å pepre et større tysk forsyningskip med granater. Det syntes å bli svært hett ombord i tyskeren, for de fleste av mannskapet fant det mest praktisk å jumpe i sjøen.

Et stykke lenger ut i fjorden ble vi praiert av en fransk jager som dirigerte oss så langt syd som til Støtt i Helgeland. Dette betød en betydelig forlenget anløp av Bodø under hensyntagen til at den vanlige led ved Landego var sperret av miner. Av franskmannen var vi dessuten gjort oppmerksom på at leden lenger nord var bevoktet av tyske ubåter, så det var ingen annen vei å gå.

I Bodø ble det en ren sensasjon da d/s »Barøy« blåste hurtigrutesignal og følgen var at den ved avgang ble overfylt. Ved Ørnes ble en tysk oljetanker skutt i brann. Noe lenger syd fikk vi atter to engelske jagere opp på siden. Ved anløpet av Mosjøen ble vi kvitt de innkommanderte mannskaper, så det ble mer rimelig med plassen, og for å bli kvitt en fisklast ble det bestemt at den skulle losses ved kjølelageret i Brønnøysund. Her forlot samtlige passasjerer skipet.

Å komme videre med ordinært ruteskip var det ikke tale om, men etter en del strev lyktes det å få en skøyte til å frakte oss til Rørvik. En del av oss ville ikke ta sjansen på videre ferd, men seks-syv av oss bestemte seg for å fare i vei. Da alle lykter var slukket, gikk det sydover på et slags vis i nattens mulm og mørke og ute på morgenkvisten kom vi til Rørvik. Hotellplass var det ikke tale om å få, men vi fikk heldigvis anledning til å stille oss ombord i d/s »Prins Olav«, som da lå ved kaien. Dette var siste gang jeg så dette prektige skipet. Noen dager senere ble det bombet ned av tyske fly. Fra Rørvik til Namsos gikk det smertefritt i en mindre motorbåt, og det var jo en viss lettelse å befinne seg bare 20 mil hjemmefra, men dessverre viste det seg at det enda var lang vei til Tipperary.

Veien mellom Namsos og Steinkjer var da sperret av norske militære, og i Snåsa var kampene i full gang, og ingen myndighet syntes å kunne sørge for at vi kom videre sydover. Imidlertid begynte det å gå rykter om forestående landgang av engelske og

franske tropper. Det hadde da vært mange forgjeves besøk hos politiet for å få utstedt passerseddel for å komme gjennom den militære sperring i Rødhammeren, og etter at jeg hadde nevnt for politimesteren at det måtte være en fordel å få oss avsted, da hans ansvar for de som var nødt til å være i byen var stort nok, ga han seg, og utstyrt hver enkelt med de nødvendige papirer. Da gikk det brennført å få våre saker i orden og ved elskverdig imøtekommenhet fra rutebilselskapets side startet vi i en av de eldste busser som selskapet eiet. Humøret var da steget adskillige grader, og antikviteten rullet villig de 25 km til Rødhammeren.

Noen kilometer etter Rødhammeren ble det stopp ved en stor forhugning. Veilegemet var sprengt og en stor velt av svære grantrær tvang oss til en mindre behagelig fottur. Vi kom da forbi og fikk tak i en ny bil som kjørte oss frem til Steinkjer. Det var rent fantastiske rykter som verserte, og spenningen øket etter hvert som vi kjørte sydover. Vi kunne nå når som helst møte tyskere.

Ved innkjørselen til Verdal var stedets brannvesen i full sving med å skyte på et tysk fly med Kragere, og samtidig ble den store veibroen over elven sprengt i luften. Vi ble henvist til en bro lenger oppe i dalen ved Vuku, og her lå norske soldater i klarstilling med maskingeværer. Det var rapportert en tysk motorsykkelpatrulje på tur oppover dalen, og følgen var at kommanderende løytnant nektet oss passasje. Det ble adskillig bråk, men da vi selv påtok oss det hele og fulle ansvar for den videre ferd, slapp vi gjennom. Motorsykkelpatruljen møtte vi. Det viste seg å være en del arbeidere ved Verdalsbruket som brosprengningen på Øra hadde tvunget til omveien. Vi ga dem beskjed om at brohodet i Vuku lå klar til å ta dem, og ba dem signalisere både med lys og lyd, og dette gikk da i orden, fikk jeg senere greie på.

På grunn av en ny veisperring måtte vi til slutt rekvirere en Austin fra Levanger og da denne bare tok to personer pluss bagasje, ble kl. 2 natt før sistemann med resten av bagasjen kom til Baklunds Hotell i Levanger. Det skal villig innrømmes at vi ikke følte oss vel til mote. Som rimelig kan være hadde det da i løpet av 8—10 dager vært svært lite søvn, og når dertil kom alle fantastiske rykter som var blitt tilbørlig utbrodert, befordret situasjonen ingenlunde til å nyte velværet på hotellet.

Etter et par dagers opphold traff jeg tilfeldigvis en bil som var villig til å frakte oss et stykke sydover, og den første tysker jeg så på nært hold, lå i et maskingeværrede ved meieriet på Skatval. Vi ble overhodet ikke stoppet og kom lykkelig til Buran, og her var det ingen vanskelighet med å få en drosjebil hjem. Det var en ubeskrivelig følelse å finne sine i god behold, og det må være tilgitt at det i den anledning randt noen salte tårer.

Men skipet går videre og i løpet av de fem krigsårene ble turene nordover særlig interessante. Etter hvert innstilte man seg på situasjonen, og i trygg forvisning om at alt skulle rette seg, må det til slutt sies at årene likevel gikk fort.

Harald Gaustad.

R i S og R O S

Gi beskjed til Centralborddamen!

Det er ikke lett å være sentralborddame, og enda vanskeligere blir det når det ikke gis beskjed om at en er gått ut, eller av annen grunn ikke er å treffe på ens telefon. Grei beskjed til sentralborddamen ville lette henne meget i hennes arbeid. Gi henne anledning til å yde bedre service! Daglig oppstår situasjonen:

»Proton!«

»Det er N. N. Kunne jeg få herr P. P.?«

»Et øyeblikk!«

Ventetid. Tenker: Hun hadde virkelig en behagelig stemme . . .; men det tok da lang tid . . . Lang ventetid. (En ventetid på 20 sekunder virker allerede lang.)

»Var det S. S. De skulle snakke med?«

»Nei! Herr P. P., takk!«

»Et øyeblikk så skal De få P. P.«

Ventetid.

»P. P. svarer dessverre ikke. Han må være gått ut. Er det noen beskjed, eller noen annen De kunne tale med?«

»Nei takk! Jeg skal få lov til å ringe senere.«

Hvor meget greiere hadde det ikke vært om sentralborddamen hadde vært orientert om at herr P. P. ikke var til stede. Ovenstående samtale kunne ha forløpt:

»Proton!«

»Det er N. N. Kunne jeg få herr P. P.?«

»Dessverre P. P. er ikke inne. Var det noen beskjed, eller noen annen De kunne tale med?«

»Nei takk! Jeg skal få lov til å ringe senere.«

Optimist

Bjørn Dahlberg er den fødte optimist. Han løser kryssordoppgavene våre med kulepenn, forteller han, og vi har da heller ikke fått noen riktig løsning fra ham. Muligens har dette sin årsak i at han også sitter i avdeling »Svak« T.

Velkommen tilbake!

Det gleder meg meget å se Proton Avisen igjen, og jeg må få lov å gi redaktørene min kompliment for det vellykkede nummer.

Jeg er sikker på at vi alle har savnet Proton Avisen, og jeg håper at redaktørenes oppfordring til leserne om å sende inn sine bidrag, vil bli etterkommet i stor utstrekning. Det er ikke tvil om at vi i et firma som vårt har behov for et slikt husorgan, som på en morsom og interessant måte holder de ansatte à jour med hva som foregår i firmaet.

Med vennlig hilsen

K. Q.

Jeg ble rent flau på dine vegne!

Både på vegne av de menige protonere og på vegne av dem som sitter i ledende stillinger, måtte jeg bli flau da jeg like etter at forrige nummer av Proton Avisen var kommet ut fikk telefon fra reklamesjef Thelle-Eriksen i Osram, som fortalte at han hadde lest Proton Avisen (leser du den ordentlig?) og at han følte seg truffet av »Slappfisker«. (Hvor meget mere grunn skulle ikke du ha til å føle deg truffet!) Han ville gjerne få lov til å komme med et bidrag. Men det var ikke nok med det. Jeg fikk også bidraget! Mange takk, Thelle-Eriksen!

Nå må du ikke misforstå meg dit hen at jeg et øyeblikk tvilte på at jeg ville få bidraget; men jeg skulle vel heller ikke behøve å tvile på at du ville sende meg bidrag. Eller hva mener du selv? Jeg vet du klager over at du har alt for meget å gjøre, men jeg er sikker på at Thelle-Eriksen har litt å gjøre han også. Det var bare det at han følte seg truffet av slappfisken, men viste seg ikke å være noen. Med deg er det kanskje omvendt!

»Kan De ikke skrive litt om det selv?« fikk jeg nylig til svar, da jeg søkte hjelp. Det kunne være uttrykk for overdreven tillit til mine fagkunnskaper, men jeg tror det var uttrykk for noe annet, nemlig . . .

Det hender meget rart i Proton. Noen flytter inn i nyinnredede kontorer, noen får pusset opp. Noen er fornøyd, noen er misfornøyd; men ingen skriver til Proton Avisen og sier sin mening. Ingen forteller hva som er gjort, hvorfor det ble gjort og hvorfor det måtte gjøres akkurat slik. Er det ikke flaut å lese den greie beretningen om Osrams nye hovedlager i Oslo, og samtidig vite alt det som er skjedd i Proton Oslo uten at det er kommet et ord i avisen om det. Du kan skylde på mangel på tid, men jeg tror det beror på for meget . . . (la meg slippe å si det, det er så leit).

Kanskje mener du det er redaktørenes plikt å komme personlig å mase for å få bidrag. Til det kan jeg bare si at da er vi av forskjellig mening. Har du ikke lyst eller vil du ikke ta deg tid til å berette om alt det som du vet interesserer dine medprotonere, så vil jeg ikke mase på deg på annen måte enn at jeg i avisen innstendig ber deg støtte opp om fellesskapet, hvis jeg da ikke skulle kunne finne et middel til å lokke deg til å være med, eller på frivillig basis tvinge deg til å komme med ditt bidrag. (Hvorledes tror du en kan tvinge noen til å gjøre noe frivillig?)

På grunn av visse forhold i forbindelse med trykningen vi inntil videre ikke er herre over, må vi be om å få alle bidrag til neste nummer minst 6 uker før det skal komme ut. Det vil denne gangen si innen den 15. august 1956.

Wig.

Proton Sportsklubb har funnet rammen!

Proton Sportsklubbs skimesterskap 3 og 4 mars ble en suksess. Det var både liv og stemning på hytta i Sørkedalen og deltagelsen var større enn noen gang tidligere. Skioppmannen Reistad med sine medhjelpere sto for det tekniske arrangementet, men de tar det sikkert ikke ille opp når vi sier at Pran var sjelen bak det hele. Hans nye syn på sportsklubben virke begynner å bære frukter, og vi tror at fremtidige arrangements vil få langt større oppslutning enn tidligere. En titt på deltagerlisten i de forskjellige klassene viser tydelig at det å ødsle med krefter ikke faller i Protonfolks smak. Nei, de liker best å rusle rundt på idealtid i makelig tempo, men tar gjerne litt hodebry underveies. Meningen med bedriftsidretten må også først og fremst være å skaffe folk mosjon, så får heller konkurranser og slit komme i annen rekke.

96 antsatte i Proton deltok i mesterskapet denne gang og i tillegg hertil var det gjesteklasse med 40 deltakere, selv de aller yngste fikk chansen. Søndag var det samlet omkring 130 stykker på hytta og alle vi har snakket med var meget godt fornøyet. Været under utforrennet lørdag var så strålende som det kan bli tidlig i mars, og selv om det ikke ble samme standard søndag, var det ingen grunn til å klage.

Utforrennet

Protons utforløype er ikke i letteste laget. Visse krav må man sette for å få skilt ut de beste, men det er sikkert ikke bra å stille opp uten litt skitrening på forhånd. Vi synes damene virkelig var modige som ufortrødent ga seg i kast med løypas vanskeligste del — den nederste. Seierherrene i utforrennet var helt suverene. I klassen under 40 år viste Einar Borchre-wink god kjøring, men seilte på baken over mål i første omgang. De helt yngste hadde nok tatt mål av seg til førsteplassen, men de gikk på oppgaven med for stort pågangsmot og så endte det med knall og fall. Showmannen Alfstad gikk inn for »safety first» og han berget en klar annenplass på det. I herreklassen over 40 år tok skioppmannen selv førsteplassen. Han var dog hårdt truet av Arne Mathisen, som hadde beste tid i første omgang. I annen omgang holdt ikke rottefella, det blev skovtur, som danskene sier og derved røk også en fin plassering.

Kirsten Greaker var igjen suveren i dameklassen. Sikker og stø kjøring ga som resultat at hun slo neste dame — Ingrid Pattenhausen — med nesten et halvt minutt. For øvrig var det den gamle garden, hvis vi

tør bruke et slikt uttrykk om damene, som startet. Noen nye slang inniblant, men de greide ikke å hevde seg denne gang.

Bortsett fra Tor Pedersen som forstuet foten og måtte trekkes bort med skikjelke skjedde det ingen alvorlige uhell i utforrennet. Vi tror likevel de fleste pustet lettet ut etter rennet var over, så de kunne begi seg opp til en kort kosestund i hytta, hvor det selv sagt ble skipprat og diskusjon. Ja noen fikk tid til en liten bridge også!

Langrennet

Det var yrende liv på hytta allerede tidlig på søndagsmorgenen. Utenfor Rådhuset kunne vi stige inn i en stor og rummelig buss, og etter å ha plukket opp noen på Majorstuen bar det opp til Sinober. Det var tydelig at det ville bli familienes dag. Selv de aller minste var tatt med og tok man en titt på det følget som dro oppover mot hytta så var det nok ikke lett å se at det var deltagere i et klubbmesterskap på ski.

Oppe på hytta var det ekte god skiløperstemning med smøreovn og alt til faget henhørende. Nysneen i slutten av uken hadde tydelig skapt smurningsvansker og så fikk vi jo så altfor liten tid til å prøve oss frem. Men det er alltid godt å ha en unnskyldning i baklommen. Da startnummerne ble delt ut var det tydelig at deltagelsen ville bli førsteklasses. Vi så ingen nummer over 100, men nr. 97 er vi helt sikre på var med. Det var så ymse klasser å delta i. Alderen spilte inn i konkurranseklassene, men i kuffertklassen var alt blandet godt i hop.

I racerklassen, for å bruke et slikt fint ord, viste sterkstrømsmontøren Åge Thomassen seg som klart best. Han imponerte tilskuerne på hytta med flott driv ved første passering, og at han slo en så bra kar som Risberg med to minutter forteller mye. Da Proton Avisens medarbeider »interjuget« ham etter seieren, fikk vi høre at det var orienteringssporten som lå hans hjerte nærmest. Han likte livet i skogen og deltok flittig i stevner. Det var ikke rart at han hadde grunnlaget i orden, tenkte vi. Kanskje kunne orientering være noe for Proton Sportsklubb? Inter-

essant og nyttig sport. Thomassen var altså klart best, men bare fem mann startet så det er tydelig at aktiv langsrensløping ikke er i skuddet hos oss. I klassen 30—40 år var det bare tre deltagere, og her vant Arne Svendsen. Disponent Astrup i klassen over 40 år hadde imidlertid bedre tid. Hadde han deltatt i »racerklassen« ville det holdt til tredje plass. Det var fem deltakere i denne klassen også, så alt i alt stilte det 13 langrennere i mesterskapet.

Stilige Maja Valstad triumferte i dameklassen. Tiden 24,05,9 er virkelig respektabel, og den forteller om at det ble brukt nøyaktige klokker. Tiendedeler er ikke vanlige i langrennsresultater.

Vi må komme med en liten kritikk mot langrennsløypa. Det fantes ikke stavfeste, så vi tror den burde vært gått mer igjennom. Når det skal legges opp en løype på bare 4—5 km er det sikkert vanskelig å få noe særlig ut av den. Løypa var imidlertid for flat denne gang. Det er lite interessant bare å gå på flatmark over lange jorder og se konkurrenter både foran og bak seg i en lang hale. Tross merarbeidet tror vi det ville være en fordel med en lang løype neste år. Det trenges ikke mer enn et sidespor og en post til for å la »kuffertene« gå samme distanse som i år.

»Kuffertklassen«

I »kuffertklassen« for alle Protonansatte startet det 40 deltagere. Det var satt opp en idealtid på 65 minutter, og det var en ekstra sløyfe på 1300 meter utenom hovedløypa. Her skulle for øvrig deltagerne tippe meterantallet, og det gikk slett ikke dårlig. Noen var helt på »jordet« og tippet nærmere 5 km; de måtte ha ekstra god kondisjon. Ellers var det litt »slim slam« som de fleste behersker, og så var det kjeksspising med plystring til slutt. Her satte Gannestad mange i stikken ved å fleipe og le og da er det som kjent ikke lett å plystre, i hver fall ikke etter en pakke Milk.

Seieren gikk til visergutten på lageret i Rosenborggaten etter finregning og hård kamp med Sossen Andersen. Sistnevnte ble spurt om alderen, vi vet ikke om det var det som ga henne annenplassen. At

det var familiens dag fikk vi understreket. Hallingby hadde nemlig ikke »mamma« med og så måtte lille Stig ta plass oppe i sekken, mens pappa gikk runden. Slik skal det være. Det var en del som kjørte »kompis« ute i løypa — det så vi tydelig av starttrekkeløpene, men det er kanskje ikke populært å nevne navn. En skarp iakttagelse kunne lese seg til litt av resultatlisten. »Svoger's kone« — Rigmor Skodbo, vant gjesteklassen, men hadde hun vært Protonansatt, hadde det ikke holdt mer enn til 6. plass. »Barna våre« som Pran hadde kalt denne klassen, gikk til Knut Velo. Velonavnet fikk vi for øvrig høre da premiene ble delt ut. Snakker om fulltreff!

Populær servering

Mens utregningen pågikk ble det servert gratis lapskaus og øl. 140 porsjoner ble servert, hørte vi etterpå, men så mange gjester var det nok ikke. Vi la merke til noen som var særlig aktive borte ved luka, så Skodbo og Reistad måtte få kompensasjon i form av øl. Og så var det kaffe og wienerbrød etterpå. Det siste var i alle fall populært hos de yngste. Så holdt de husefred den tiden. Ludvig underholdt med gitar

og sang. Ja alle kjenner vel Ludvig, tidligere langrennsmester og fotballspiller i Proton, nå mann av Kirsten Greker og SAS-kar. Fin stemning og populært innslag, og så kom da premieutdelingen alle hadde ventet på. Regnekorpset hadde tatt alt i betraktning. Det haglet med spørsmål rundt i peisestua før alt var klart. Det eneste spørsmål som manglet, var så vidt vi kan skjønne: Hvem vil vinne?

Det var innkjøpt premier for 500 kroner, og de tradisjonelle pokalene var nå byttet med skjøre i alle størrelser. For damene hadde Pran funnet på noe nytt. De fikk øreclips, brosjer og nåler og var synlig begeistret for det. Magnus Hole — ivrig bridgespiller på Prod — vant 1 aksje i direktør Jemlands pokal og fikk et lite minnebeger. Bridgeklubbens pokal til beste ektepar gikk naturligvis til Velo og følgende sikret seg napp i »Alle Tiders Pokal«, med miniatyr og gode greier: Einar Borchgrewink, Kirsten Greker, Åge Thomassen, Maje Valstad og Knut Kristiansen.

Det ble raskt oppbrudd etter premieutdelingen. Nå hadde vi dessverre ingen buss som ventet, men nedover kom vi da på en eller annen måte. Det er grunn til å takke arrangørene for dagen. *Star.*

Resultater i Protonrennet, mars 1956

Utfør:

Kl. 1. Herrer under 40 år (19 deltagere):

1. Einar Borchgrewink	0,52,9	0,52,8	1,45,7
2. Ole Alfstad	0,57,3	0,56,9	1,54,2
3. Egil Hansen	1,00,0	0,59,2	1,59,2
4. Arne Holt	1,05,4	0,55,8	2,01,2
5. Knut Aslaksby	1,01,6	1,00,1	2,01,7
6. Arne Svendsen	1,03,1	1,02,3	2,05,4

Kl. 2. Herrer over 40 år. Kort løype:

1. H. Reistad	0,39,2	0,38,7	1,17,9
2. Arne Eriksen	0,43,9	0,44,4	1,28,3
3. Ernst Halvorsen	1,03,5	1,04,0	2,07,5

Kl. 3. Damer. Kort løype (9 deltagere):

1. Kirsten Greker	0,47,9	0,49,4	1,37,3
2. Ingrid Pattenhausen	1,08,0	0,55,6	2,03,6
3. Mary Gundersen	0,57,7	1,13,0	2,10,7
4. Søsken Andersen	0,55,5	1,19,4	2,14,9
5. Ingebjørg Larsen	1,17,4	1,31,2	2,48,6
6. Turid Lindemann	1,22,3	1,44,0	3,06,3

Langrenn:

Kl. 1. Herrer under 30 år (Racerklasse, 2×4,5 km):

1. Åge Thomassen	39,43,2
2. A. Risberg	41,45,5
3. Reidar Nilsen	44,55,0
4. Frank Larsen	48,32,0
5. Arild Pettersen	57,25,0

Kl. 2. Herrer 30—40 år (2 runder à 4,5 km):

1. Arne Svendsen	45,16,2
2. O. Mathisen	46,50,0
3. Arne Sørensen	50,11,0

Kl. 3. Herrer over 40 år (2 runder à 4,5 km):

1. Knut Astrup	44,23,8
2. H. Reistad	45,49,0
3. Gunnar Knudsen	49,12,0
4. Arne Eriksen	52,08,0
5. Egil Rein	53,29,0

Kl. 4. Damer (1 runde på 4,5 km):

1. Maja Valstad	24,05,9
2. Mary Gundersen	26,47,0

3. Nikki Saxegaard	27,30,0
4. Kirsten Greaker	28,31,8
5. Ragnhild Tranberg	33,23,0

Koffertklassene: 1 runde pluss en sløyfe på 1300 meter

Kl. 1. Alle Protonansatte (40 delagere):

	Tid:	Porter:	Meter:	Totalstraff:
1. Knut Kristiansen	0,10		1,00	1,10
2. Sossen Andersen	0,35		0,45	1,20
3. Magnus Hole	1,01		0,30	1,31
3. Tore Berg	0,16		1,15	1,31
5. Ingebjørg Larsen	0,19	0,30	1,00	1,49
6. Ernst Halvorsen	0,46		1,30	2,16

Kl. 2. Gjester:

1. Rigmor Skodbo	0,56		1,00	1,56
2. Ebba Velo	0,01		2,00	2,01
3. Arne Pran jr.	0,54		1,30	2,24
4. Margit Rognved	0,41	0,30	1,15	2,26
5. Anne Margrethe Backer	0,06		2,30	2,36
6. Randi Halvorsen	1,12		1,30	2,42

Kl. 3. Barna våre:

1. Knut Velo	0,29		1,30	1,59
2. Inger Knutsen	1,14		1,00	2,14
3. Petter Velo	1,05		1,30	2,35
4. Petter Greaker	1,12		1,30	2,42
5. Terje Hannestad	1,24		1,30	2,54
6. Kjell Eriksen	1,39		1,30	3,09
7. Turid Greaker	2,07		2,15	4,22
8. Anne Karine Lilledalen	2,27		2,00	4,27
8. Kirsten Wille	1,57	1,00	1,30	4,27
10. Karl John Bøhle	4,13		1,15	5,28
11. Tore Eriksen	5,05	0,30	1,00	6,30
12. Tove Lilledalen	5,17		2,15	7,32
13. Thor Gabrielsen	8,12		0,30	8,42
14. Liv Reistad	5,25		3,30	8,55
15. Finn Hole	7,47		1,30	9,17
16. Kjell Gabrielsen	4,10		5,30	9,40
17. Einar Berle jr.	3,56		4,00	9,56
18. Dag Rein	8,01	1,00	1,30	10,31
19. Pål Schrøder	11,19	0,30	0,30	12,19
20. Per Åge Krogstad	10,30	1,00	3,30	15,00

Straff for å gå utenom eller rive porter var 30 sekunder pr. port. Straff for feil i avstandsbedømmelsen var 30 sekunder pr. 100 meter. Tiden er den avvikelse man hadde fra idealtiden 65 minutter.

Fra bridgeklubben P/O.

Bridgesesongen 1955/56 er avsluttet og det ble den beste vi har hatt hittil. I klubbmesterskapet startet 17 par. De seks beste par ble:

1. L. Holm/O. Jansen	858+
2. J. Magnussen/E. Tørres	826+
3. Bj. Skodbo/A. Svendsen	802
4. T. Morland/K. Syversen	786
5. E. Engh/R. Ring	781
6. A. Gabrielsen/M. Sætha	745+

Vi startet med 4 lag i bedriftsmesterskapet. I alt var 82 lag representert, og vårt 1. lag bestående av L. Holm/O. Jansen og J. Magnussen/E. Tørres, gikk til finalen og plaserte seg som nummer fem. Dette har vi all grunn til å gratulere laget med, da klubben aldri tidligere er kommet lenger enn til annenrunde. Vi gjengir et spill fra turneringen:

♠ K 9 8 6	
♥ K 5	
♦ E 4 3	
♣ D 9 7 3	
♠ —	♠ 10
♥ 10 9 7 4 3 2	♥ D Kn 8 6
♦ D Kn 9 7 2	♦ K 10 8
♣ 8	♣ E Kn 10 6 2
♠ E D Kn 7 5 4 3 2	
♥ —	
♦ 6 5	
♣ K 5 4	

I retning Ø—V satt E. Tørres og J. Magnussen, som fikk meldingen på 5 hjerter, doblet og klarte kontrakten. Ved det andre bordet satt L. Holm og O. Jansen N—S og meldingene forløp:

S	Ø	N	V
3 spar	4 hjerter	4 spar	6 hjerter
6 spar	pass	pass	dobler
pass	pass	pass	

Syd var heldig og fikk hjerteress ut fra vest. På hjerter konge kunne altså syd bli kvitt rutertaperen, men han så at da ville det være fare for to kløvertapere. Han kastet derfor en kløver og håpet på at et kløverstikk kunne godspilles hos nord til avkast av rutertaperen. Spillet gikk slik: Hjerteress ble stukket med trumf. Trumf til kongen og på hjerter konge kastet syd kløver 4. Så liten kløver fra nord,

øst satte knekten i og syd tok for kongen. Fra vest kom kløver. Så var resten lett. Kløver fem fra syd, dame fra nord og øst fikk for esset. Nu kom ruter. Nord stakk med esset og spilte kløver 9, øst satte inn kløver 10 og syd trumfet. Dermed var kløver 7 godspilt til avkast av rutertaperen og nord—syd fikk resten. Proton vant 2060 på dette spillet.

Sesongen 1956/57 begynner i september, og vi håper at fremmøtet blir like godt som tidligere, og at også nye spillere finner veien til spilleaftenene i Amtm. Meinichsgate 15. Noe nytt fra neste sesong av blir at spillerne blir delt i 2 grupper, A og B. På denne måte håper vi at konkurranseforholdene skal bli jevnere og at bridgeaftenene skal bli enda hyggeligere enn de har vært hittil.

Bridgeaftenene i Amtm. Meinichsgate har hittil vært usedvanlig hyggelige. Interesse for bridgen har det ikke manglet på, og det er tydelig at spillestyrken hos de enkelte spillerne er steget mange grader siden klubben ble startet. At det er så koselig skyldes ikke minst af fru Halvorsen forpleier oss med kaffe og wienerbrød i pausen.

K. G.

Det kan gi et stort pluss for et lag i en bridgekonkurranse, hvis det kan lykkes, på en eller annen lovlig måte, å få motstanderen ut av humør — eller usikre. Det forsøker alle, og slik også denne gangen. En av våre motstandere bemerket straks vi møttes at det var et pussig lag vi hadde satt opp. Vi hadde jo med både Tørres Snørtevold og Jungmann Jansen, men den fikk vedkommende omgående i retur. Fru Magnussen, som konferensier, var nemlig ikke snauere enn at hun benyttet disse navnene under presentasjonene, og så rullet latteren inn over de andre.

Men dessverre det var ikke nok å ta dem på den måten. Da det kom til alvoret ved bridgebordene, ble vi de minste igjen. Nu vet ikke vi om det var presentasjonene som satt og surret i hodet enda, men her er et eksempel på hva som kan hende. Magnussen åpner i fire spar (Acol) og det resulterer i at motparten blir sittende og mumle litt om at det var da pussig også at en ikke skulle få anledning til å melde engang, og så etter litt fundering spiller vedkommende ut kløverknekt. Tørres var snar da, og la straks opp sin blindemann, og så måtte spillet fortsette. Den uheldiges makker, for øvrig far og sønn, hadde ikke annet å gjøre enn å la naturen gå over opptuktelsen ved å bemerke »Ærru blit helt' gær'n nå a?« og Magnussen fikk halt firern i land.

Pr.

La dem ikke gå trette!

Jeg var i generalforsamling i den klubben hvis formål er å fremme interessen for sommer- og vintersport, samt gjennom arrangementer og sammenkomster å arbeide for samhold og et godt kameratslig forhold blant alle som har sitt virke i A/S Proton — kort sagt: Proton Sportsklubb. Det var enda stiftelsesdagen, den 26 april. Fremmøtet var bemerkelsesverdig, ikke fordi det var annerledes enn det pleier å være og langt fra fordi det var særlig stort. Det sterke kjønn utmerket seg ved å være svakt representert, ca. 10 % av de mannlige medlemmer var møtt frem. Damene er tydeligvis mer trofaste, ca. 30 % av de kvinnelige medlemmer var til stede. Men så var det til gjengjeld en energisk generalforsamling.

Skioppmann Reistad berettet greit om vinteridretten i den forløpne sesong. Det er sikkert ikke lett å være oppmann når interessen er så liten. Det var dog verd å legge merke til den overveiende interessen for langrennet der det var åpnet mulighet for gjester (familie?) til å delta.

Så gikk en raskt løs på de videre traktander. Etter styrets anbefaling ble det uten diskusjon vedtatt at vårgeneralforsamlingen for fremtiden skal sløyfes. Forsamlingen kom også til at en inntil videre bør se bort fra deltagelse i BI's konkurranser. Det var på tale å sløyfe fotballgruppen, bestemannspokalene, ja en tid var en så godt i gang med å sløyfe all verdens ting, at jeg nesten, hadde det ikke vært strikte forbud i § 10, fryktet at en i samme slengen hadde sløyfet hele sportsklubben. Nu, så galt gikk det ikke, og bra var det, selv om jeg må si at etter alt det jeg fikk høre om manglende interesse hos medlemmene, hadde det ikke vært forunderlig om et forslag i den retning var kommet opp.

Nei! La oss ta oss sammen og støtte opp om klubben vår! De drivende krefter i klubben må ikke få lov til å gå trette. Vi må støtte dem og det på en effektiv måte. Det er ikke nok å være med å spise opp den gode maten ved julefesten. Det skal litt mer til. En liten smule innsats.

Vi som var på generalforsamlingen, burde vi ikke fortelle om hvor hyggelig vi hadde det, og forsøke å få de andre med. Kanskje ville det hjelpe om alle fikk en orientering om klubben vår. La oss ikke glemme de nyansatte! Burde de ikke få en spesiell innbydelse til å bli medlemmer av Proton Sportsklubb sammen med en orientering om klubbens formål og virkefelter.

Apropos formål, ville det ikke være riktig å utvide formålsparagrafen slik at en fikk med ektemaken. En begynner mer og mer å få forståelse av betydningen av kontakt mellom firma og familien til de ansatte. Kunne det ikke være en oppgave for sportsklubben å fremme denne kontakten, ved å ta ektemaken med i dens arrangementer så vidt dette lar seg gjennomføre. Jeg tror en kunne regne med et stort behov for en slik ordning, og en langt større interesse for klubben blant firmaets ansatte. Skal vi forsøke å utvide § 2 med:

»Klubben ser det som sin oppgave innen sitt virkefelt å bidra til kontakt og forståelse med medlemmenes nærmeste familie.«

Wig.

Det gikk litt fort for seg

på vårgeneralforsamlingen ja. Det må jeg innrømme; men jeg skulle på den annen side gjerne ha sett fjesene på de fremmøtte, om diskusjonene hadde vart om ikke mer enn en halv time lengere. Det sittende styre har for Proton Sportsklubb lagt opp et program, som vi forsøker å følge best mulig, og det er:

»Ikke prat — gjør noe — og få de andre til å gjøre det med.«

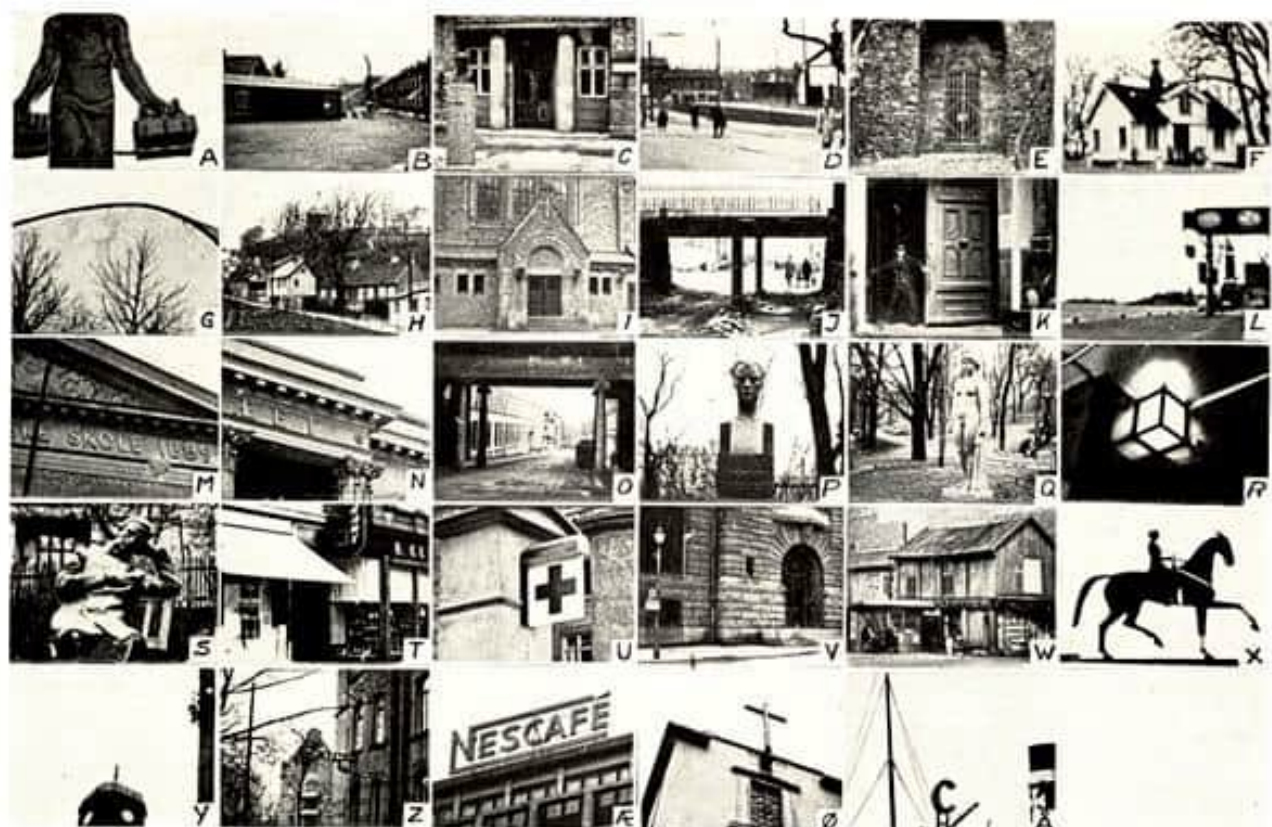
Derfor var det om å gjøre å få sakene unna. Derfor var det også at vi ønsket vårgeneralforsamlingen sløyfet. (Fremmøtet var ikke rart denne gangen heller.) Derfor er det vi ønsker sløyfe det det absolutt ikke er noen interesse for. Vi må bort fra det som hemmer utviklingen i dag. Det som sinker styret i dets arbeide, og som bare skaffer oss bryderi, ergrelser og utgifter. Vi bare ønsker ikke å måtte være bundet til å skulle ofre oss for dødfødte foretagender. Det er ikke så galt gjettet av Wig heller det at det var å frykte at hele sportsklubben ble sløyfet.

Det var ikke så lett for styret å blåse liv i den patienten vi overtok i den ellevte timen. Klokken var forresten meget nærmere kvart på tolv. Hvordan skulle vi legge behandlingen an? Vi kom fort til at enkel kost måtte bli hovednæringen. Pasienten syntes å være mettet av paragrafer, som han slett ikke tålte. Ikke så han noe særlig sterk ut rent sportslig sett heller, og derfor ordinerte vi: »helst bare lettere adspredelser«. I dag kribler det så smått igjen i de forskjellige lemmer, og da det absolutt er liv og fremgang å spore, mener vi å ha grunn til å anta at behandlingsmåten har vært den riktige.

Ellers var det et riktig friskt pust å motta det foregående inserat fra Wig. Det er rent til å kose seg over. Det er altså bare å beklage at Wig, selv, av flere forskjellige, og godtatte, årsaker, tidligere ikke har kunnet være med oss. Han ville da ha opplevet det han påpeker til slutt. I alle de stevner vi har arrangert i det forløpne år har vi alltid hatt våre nærmeste med i en egen gjesteklasse. Vi har også laget egen konkurranseklasse for barna våre fra 10 til og med 16 år. Og det har virkelig vært moro å se hvordan barna med liv og sjel har gått inn for oppgavene. Vi har også satt ekstra stor pris på at så mange av våre fruer/menn møter opp. Det støtter oss i vårt arbeide, og det frisker absolutt på våre egne interesser. Personlig syns jeg nemlig at det er litt stas det å kunne briljere litt overfor familien ved å erobre en sølvskje eller annet, og det har faktisk hendt, selv om en fort kommer ned på jorden igjen når »guttaslaskene« spør om jeg har kontrollert livmålet i det siste.

Når Wig, derfor til slutt foreslår at vi skal ta inn en tilleggsparagraf til en allerede eksisterende paragraf så ber styret tynt om at så ikke må skje. Det skulle ikke være nødvendig heller, for uten å være bundet til det, har vi allerede oppfylt ønsket — og kommer til å fortsette med det. Det nærmeste vi kan friste med da er »Sommerlekene« oppe på hytta, og de skal avholdes i slutten av august — og bare vent. De som var med sist kommer nok igjen — og det skulle være rart om de ikke får trukket med seg enda flere. De lekene lå visst akkurat i vår gate.

Pr.

Et meget vellykket billøb.

[illegible]

Dere fikk nå «snevert» 29 fotografier fra steder i Oslo byområde, og det gjelder å vite hvor disse stedene er. Hvert fotografi er merket med en av alfabetet A-Z bokstaver, og stempel som dere finner ut hvor stedene er, skal dette noteres ned på kortarket av alfabetet. Det blir ikke krevet av dere at dere skal ha kjørt rundt til alle stedene, og det blir ikke noe poeng i det, for det er ikke vakter ved mere enn 10 av postene, men for å bli litt løpet, stilles det de minstekrav til dere at dere finner frem til disse 10 stedene, og at dere koser rundt til dem, for:

Satt riktig sammen danner de til postene hørende bokstaver et nøkkeldord, og det er dette nøkkeldordet det gjelder å kjøre inn. Nøkkeldordet er billopetts eneste gåte.

Legg bare trosting i vei. For eller senere må dere jo finne frem til en post med vakt – Proton merket – og da er dere berget. Hos vaktan får dere nemlig tilførsel en konvolutt med et tall utempa. For eks. 6. Hvis det bokstav dere da er på er O, så er O den 6. bokstav i nøkkeldordet. Inne i konvolutten ligger det videre beskjed om hvor den 7. bokstaven er. I konvolutt 10 ligger det beskjed om hvor første bokstav er, så dere er altså nødt til å komme rundt.

For å hjelpe dere i gang nevner vi nu en del nøkkelordekspler, som det kanskje kunne være en ide å titte litt nærmere på. Tenk om nøkkelordet for eksempel var **GASTRONOMI** så ble det altså å kjøre til «G»-fotografiet da, for å se om det stemte (eller til «R» hvis dere finner at det er kortere.) **EVA** - **LYPTUS** kan jo også komme på tale, Eller det er kanskje **CENTREINGR** ? og mange andre selvfølgelig. **WATERPROOF** — **ERENDSGUTT** — **HASTONADE** — og **KOMPRESJON**. Alle er jo på 10 bokstaver, men er ordet det riktige? Vi har jo også **MEINICHSTG** da, for ikke å snakke om **HILLOPGATE**, og:

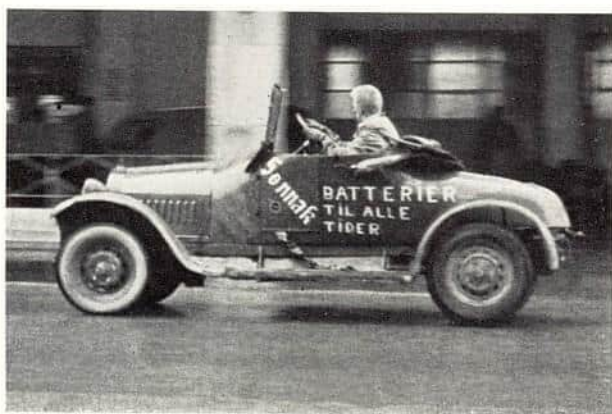
Nokkelordet finnes i teksten ovenfor!

Når dere har kjørt inn nakkelordet, dere må altså ha vært til kontroll ved alle nakkelordets 10 bokstaver, kjøres det opp til Majorstuen, og videre opp Sørkedalsveien til Volvat st. Der slutter løpets første avdeling, og tiden blir avlest.

Alle vakter forlater sine poster kl. 19, og de som til da ikke har funnet frem, bryter løpet hvor de enn måtte finne seg, og løper rolig opp til Volvat. Tiden er ure, men dere blir med fremdeles, og får 25 poeng straff for hver av de bokstaver i mullokordet dere ikke rakk frem til. Vaktene på Volvat blir innradd kl. 19.30.

Fra Volvat kjøres det uten tid opp til Skytterkollen. Fra Roa av er det innlagt forskjellige oppgaver, som det er straff for ikke å løse riktig. På Skytterkollen avslutter vi altså med premieutdeling og selskapsaften.

Den 10 mai startet billøpet fra Rosenborggaten 19, og det dere ser gjengitt ovenfor er alt det vi fikk av opplysninger før vi startet på moroa. De små bildene lå sammen med instruksjonsteksten (gjengitt i petit) i en mystisk eske, som viste seg å være det

På kjøretøyet skal storfolk kjennes.

reneste troll i eske, med fjær og det hele. Så nu er det bare å sette i gang. For å hjelpe leserne gjengir vi til slutt et oversiktskart hvor stedene er markert med sorte flekker. De ti nøkkelordpostene er forbundet med en linje (en krone!).

Ja der satt vi da og skulle bruke denne intelligensen som så sørgelig manglet i den esken vi hadde fått utlevert i stedet for hjerne, dengangen vi var blitt satt sammen. For å bringe de siste rester av fornuft ut av hodet på oss, hadde Pran like før løpet skulle begynne latt opptre en rekke meget profesjonelt utseende filmfotografer, under det påskudd at vi skulle få se hele løpet på film etterpå. Hvorledes det gikk med våre kvinnelige ledsagere under slike forhold kan enhver tenke seg. De tenkte ihvertfall på ganske andre ting enn hva oppgaven gikk ut på. Nu, slike bilder som »A« og »Q« var jo heller ikke egnet til å sette oss såkalte sterke menn i noen nøktern stemning, det måtte da være om noen av oss skulle være unormalt utviklet. Etter hvert fikk vi da summet oss, og usagt av hvilke grunner dro vi først til »Z«, som dere naturligvis for lengst har kjent igjen som apoteket ved Ullevål sykehus. Kanskje trengte vi allerede å styrke våre hoder med noe hodepinepulver. Noe annet nyttig kunne vi ellers ikke gjøre, for der var det ingen post.

Likere gikk det ikke ved Prestenes kirke og Kringkastingshuset (Ø og G), men etter å ha vært innom Welhavenstøtten (S) begynte virkelig visse spor av såkalte hjernevinninger å gjøre seg gjeldende. Kanskje virket det oppmuntrende å komme til første post. Vi fant i hvert fall gullsmed B. Oulie, Hegdehaugsveien (T) i telefonkatalogen og Grotten (E). Det er meget sant i de gamle ordtakene, og med like gode forutsetninger som den blinde høna som fant kornet, fant vi nøkkelordet »minstekravet«. Men dermed var det også stille en lang stund.

Hva kan gjøres annet enn å ta seg sammen. Det er konkurranse, og ærgjerrigheten tilsier at en kryster de siste dråper ut av sitronen. Det være usagt om det var tanken på dråper, eller om vi plutselig mintes den så berømte lille skulpturen som i brysslerens dialekt kalles »Männeken piss«, som fikk oss til å kjenne igjen denne lampen med det i fagspråket så uanstendige navnet, denne lampen der i hjørnet i porten til Rosenkrantzgaten 11 (R). Ren misunnelse overfor teknikkerne fikk oss til å dra til Oslo elemen-

Ulovlig bastighet?

tærtekniske skole (M). At vi så fant frem til Norgas Bank (V) må skyldes den rene misforståelse, for aldri har vi hatt noe med den å gjøre, bortsett fra alle valutarestriksjonene. Vi kan forsikre dem som måtte ha et feilaktig inntrykk av vår gasje, at vi aldri har hatt noe behov for større pengeplaseringer i denne så ærverdige institusjon. Vi har mer behov for å gjøre det vi lærte i »derfraregnestykkene«, det vil si låne, men det har heller ikke lyktes oss.

Etter så mange skuffende tanker i forbindelse med våre pekuniære forhold, dro vi til Schous's bryggeri (A) og styrket oss. Man skal drukne sorgen. Et inngående studium av mange fine porter førte oss til slutt til Rikshospitalet (K), men så var det stopp. Vi viste at vi skulle til Kinopaleet (N), men det var greiest å ta i forbindelse med sluttturen til Volvat. Hva var imidlertid »I«? En kirke, det var ganske opplagt. Men hvilken? Sikkert Svenskekirken ved Deichman. Akk du så ringe hukommelse! Det var den absolutt ikke, og ingen andre av de kirkene vi kunne komme på heller. Her trengtes en mandig beslutning. Konvolutten ble brutt under delvis ville protester fra dem som sikkert mente at det måtte være en kirke langt ute i gamlebyen. Så, Frogner kirke var det! Det var da det vi hadde vist hele tiden, bare det at ingen av oss hadde sagt det. Fra Frogner kirke gikk det rett til Kinopaleet og Volvat.

Vel fremme på Volvat og etter at tiden var notert, tok vi oss en liten hvil etter slaget, før vi kjørte videre. Det var faktisk noen av oss som led litt av underlige

Det seirende lag.

Etter at de som hadde behov for det, var kommet seg igjen satte vi kursen mot Skytterkollen, og det skulle snart vise seg at våre gjenvordigheter så langt fra var endt. Det begynte med et enkelt puslespill, bestående av noen brikker som på alle måter motsatte seg å bli lagt sammen til et kvadrat. En hadde fire minutter å gjøre det på, og aldri har jeg opplevd at fire minutter er gått så fort. Men vi fikk det datil til slutt og høstet våre poeng. Litt lenger borte i veien støtte vi på en gammel trestokk som lå og slang i veibanen. Det var fristende å kjøre over den for posten sto like bortenfor, og det var jo dit vi skulle, men det bedre jeg seiret. Vi stoppet og fjernet stokken, og dermed var nye poeng sikret. Ved neste post ble vi prøvet om vi kjente trafikkskiltene. Det er underlig hvordan en kan nærmest få jernteppe, når en skal forklare noe en vet så inderlig godt. Men ved litt velvilje fra postens side fikk vi da frem de riktige svarene. På neste sted ble vi spurt hvilke reklameplakater vi hadde lagt merke til under veis. Dermed slo det klikk. Vi hadde lagt merke til Vegar, Rapid, Babyvern og Original Hanau, men at Brunswick var med, det var det ingen som visste. Til slutt måtte vi vise vognkort og sertifikat, og ryktet forteller at det var det noen som manglet.

1. Odd Eriksen m/frue. Hans Christensen m/frue	÷ 18
2. Einar Berle m/frue. Torild Iwe og Anne- Karin Stang	÷ 7
3. Harald M. Mathiesen m/frue. Kaare Gref- stad m/frue	÷ 4
4. Harry Haug, Kjell Jensen, Arne Svendsen, Bjarne Skodbo og Olaussen	÷ 1
5. Per Wigholm m/frue og brødrene Nico- laysen	17
6. Halfdan Reistad m/frue. Aspås m/frue	20

Wig.

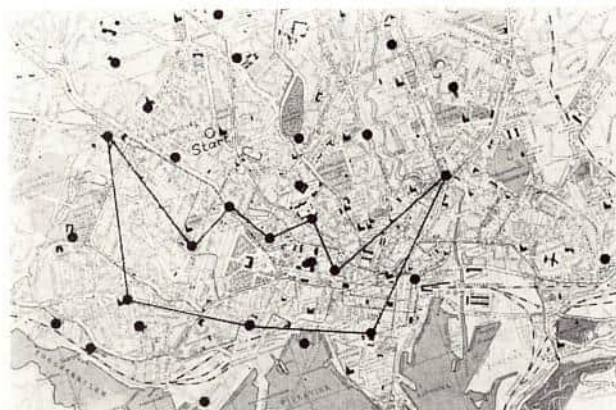
Apotheke; F: Hotel Viking; O: Prestenes kirke; A: Utsiktler C.
huors Restaurant Schøyen; V: Ringnes brygger; B: Ullevål sykehuse
Kors sykehus; V: Norges Bank; M: Axel Schøyen Bogstadsn.; X: Ride-
kanarzn. II.; S: Wehlaevensition; T.: B. Oulie Hagehaugsn.; U: Rode
O: Fria Teigrsksg.; P: Universitshaven; O: St. Hanshaugen; R: Rosen-
hospital; L: Filipsbad; N: Oslo elementærtekniske skole; N: Knapplacet;
kastmishuset; H: Telushaskirke; I: Fogner kirke; V: Starpsno; K: Riis-
dal; G: Groten; F: Gartneberg Fjornerparken; G: Krings-
seter; A: Benos brygger; B: Riisbakkindige; C: Kvinnelinkirke;
Losing;

Denne klubb er en klubb med glød og iver, og det er en klubb som holder hva den lover. En overveiende del av billedmateriellet i Protonavisen kan vi takke klubbens medlemmer for. Ovenfor ser vi de tre seierherrene i billedkonkurransen som ble avholdt i begynnelsen av mai. Til høyre førstepremievinneren Stein Hvaal, i midten Axel Holm med annen premie og lengst til venstre Egil Tømte, som vant tredje premie. Nedenfor gjengir vi det bildet som ga Hvaal 1. premien; et praktfullt bilde. Vi håper bare klisjeen vil la bildet komme til sin rett.

De som vil sende oss bilder til Protonavisen, vil vi gjerne be om at de passer på en del småting. For det første må kopiene være litt hardere enn en vanligvis utfører dem for at bildene skal bli best mulige på trykk. Videre ser vi helst at bildet begrenses til det vesentlige motiv, da vi ofte må regne med å forminske bildene ganske kraftig. Skulle noen være i tvil er det best at de sender med filmen, så ordner vi eventuelt med kopier slik de passer oss best. Viktig er det også å sende med en beskrivelse, som forteller hva bildet forestiller, og i hvilken anledning det er tatt. Glem ikke å oppgi navn, så vi vet hvem vi skal henvende oss til, hvis det er noe mer vi vil vite. Kopier blir vanligvis ikke returnert. Vi gjør for orden skyld også oppmerksom på at vi ikke betaler noen godtgjørelse for bildene, men de bildene som blir tatt inn i avisen er med i konkurransen om beste bidrag.

Forsidebildet som vi denne gangen har fått av Aage Meyer fortjener å nevnes spesielt.

Montørformann Johan Strimmelen

døde den 15 mars 1956 etter et langt og smertefullt sykeleie, som han bar med den ro som var karakteristisk for ham. Han ble bare 51 år gammel.

Strimmelen kom til Proton i 1944 etter å ha vært ansatt i AEG i nærmere 25 år. Vi merket snart at vi hadde fått en av de allsidige montører av den gamle skole, som ikke sto fast hvilket oppdrag han enn fikk. Til å begynne med var kinematografene hans spesialområde, men etter at kinoene i Bergen fikk egen teknisk avdeling, gikk han etter hvert over til røntgen og elektromedisin som spesialfelt. Han ble en meget populær og fast ankermann for sykehusene her, og alltid var han klar til å ta en jobb uansett tiden på døgnet.

I Protonlaget var Strimmelen formann fra desember 1954 til han ble syk.

Vi her i Bergen har mistet en dyktig kollega og et i beste forstand fint og godt menneske. Vi lyser fred over hans minne.

En sangfugl iblant oss

En av Protonlagets vokalister, fru Erna Hodne Olsen, opptredte for ikke lenge siden i »De unges konsert» i Harmonien. Hennes høye akkorder ble mottatt med begeistring. Etter det ryktet forteller sprenge ovasjonene etterpå alle registreringsgrenser. Etter det en senere kunne lese i avisene må det ha vært en flott prestasjon. Det er hyggelig å ha aktive kunstnere iblant oss.

En ond tunge sier for øvrig: Sproget er gitt kvinnen for at hun kan skjule sine tanker.

Protonlaget på rundtur

Den 2 mars i år hadde laget vårt en interessant ekskursjon. Lagets medlemmer møttes på Festplassen, og mange av oss viste ikke riktig hvor ferden skulle bære hen. Innledningsvis besøkte vi Rådhuset med bystyresalen. Er det ikke eiendommelig hvor vi mennesker glemmer alle de severdigheter vi har like innpå oss, mens vi samtidig nesten springer bena av oss for å få med alle severdigheter når vi er i en fremmed by, ja selv om det bare skulle være i Oslo.

Fra Rådhuset kjørte vi til Solheim sekundærstasjon. Vi besøkte stasjonen fra øverst til nederst, og fikk en liten forståelse av alt det rare som foregår. Det er så altfor lett å glemme alt det som må skje med strømmen fra den blir produsert i generatoren til den hos forbrukeren gjør nytte for seg ved å drive motorene, ved å gi varme og lys. Viktige ledd i overføringskjeden er sekundærstasjonene, der kraftleveransene tilpasses i spenning for videre distribueringsnett, samtidig som sikkerheten i fordelingssystemet overvåkes. Selv om de fleste av oss ikke hadde forutsetninger for en dypere forståelse av alle de merkelige tavlene, apparatene og innretningene vi fikk se, så var det meget interessant å få et lite innblikk i det som foregår bak kulissene. Det er med stolthet vi vet at dette også hører med til vårt leveringsområde.

Når en først er begynt å titte bak kulissene kan en like gjerne fortsette med det, og så tok vi oss en tur til Forum kino og besøkte maskinrommet. Vanligvis er alt det som foregår der forbeholdt kinomaskinistene, men vi fikk lov til å bese alt sammen. I fjor sommer ble denne kinoen utstyrt med innretninger for cinemascope. Vi leverte et komplett Siemens Klangfilm-lydgjengivelsesanlegg. Nu fikk vi se alt utstyret som er nødvendig for å få en stereofonisk lydgjengivelse, det vil si en lydgjengivelse med forsterket romvirkning. Samtidig oppnår en overensstemmelse i inntrykk mellom den lydkilde man hører og den man ser.

Ekskursjonen ble avsluttet i Schøtstuene på Bryggen. Vaktmesteren var så elskverdig å fortelle oss Bryggens historie helt fra år 1100. Avsluttende var det selskapelige samvær, hvor vi alle hygget oss.

Torvgravning

kan være slitsomt nok, og lite tilfredsstillende når departementet skal bestemme salgsprisen. Slik som med Lars Tyttebærbråten for eksempel. Han grov opp 100 kg torv, som skulle selges, men da prispolitiet analyser viste at torven inneholdt hele 90 % vann, så sa man nei. Men Lars fikk lov å selge hvis han tørket inn torven til den ferdige salgsvare inneholdt 80 % vann. Ja det var jo ikke annet å gjøre. Lars tørket torven, og fikk den godkjent, men hvor mange kilo var det da igjen av partiet. (Løsning i neste nr.)

TRONDHEIM

Salgsjef Erling Eriksen.

Ny salgssjef ved P/T

Den 1 januar i år tiltrådte Erling Eriksen stillingen som salgssjef ved P/T etter Sverre Wahlberg som ønsket å fratre stillingen ved fylte 60 år etter 40 års tjeneste i firmaet. Wahlberg vil imidlertid bli knyttet til firmaet for løsning av spesielle oppgaver.

Den nye salgssjef er født i 1914 og har eksamen fra Trondheim tekniske skole. Siden han begynte ved P/T i 1936 har han hatt sitt virke ved salgsavdelingen, til å begynne med ved avdeling 90 hvor han i 1949 ble avdelingssjef, senere også som salgsmedarbeider ved avdeling 80.

Vi ønsker Eriksen lykke til i den nye stilling.

Sport

Protoniaden 1956

Årets skirenn gikk av stabelen lørdag den 10 mars. Arenaen var den samme som i de siste år, nemlig traktene rundt Lian. Vi ble denne gang begunstiget av et aldeles nydelig vær, og for mange ble denne dag årets fornemste skidag. Den utmerkede skikomite, som besto av herrene Bertelsen, Brustad, Hellesvik og Nordmark, hadde som vanlig vært ute i terrenget fra den tidlige morgen for å lage i stand hoppbakke og løyper med alskens viderverdigheter. Da deltagerne begynte å innfinne seg sånn ved 15-tiden, sto ovennevnte kollegium klar med blokk, blyant og vekkeklokke, men heldigvis uten boller.

Etter en kort beskrivelse av løypa gikk startskuddet for førstemann i »Gaukrenn«. Den helt »inmarie« idé med at første del av løypa skulle tilbakelegges baklengs viste seg å virke etter hensikten. Her fikk nemlig de rene amatører et stort forsprang. Som be-

kjent har skiene for vanlige koffertløpere en tendens til å gli godt bakover og dårlig fremover, mens det motsatte er tilfelle for de virkelige storflyvere. Den midtre del av løypa, hvor man måtte forsere et temmelig tett buskas, satte racerne ytterligere tilbake da antall stikk av kvister i øynene jo er proporsjonal med hastigheten i andre potens.

Siste del måtte man stå på en ski, etter først å ha fylt en bøtte med snø. I de mer alvorlige disipliner skjedde intet nytt, idet de gamle travere vant som de ville. Langrennsløypa ble gått to ganger. Dette er for mange en stor fristelse, da det andre runden godt gikk an å ta en benveg, uten at vi dermed vil påstå noe som helst.

Den etterfølgende middag smakte godt, og folk hygget seg hver med sitt til langt på natt. Noen danset også. De fleste hadde såvidt begynt å feste da den bestilte ekstrabane gikk til byen.

Til slutt tar vi resultatlisten:

Gaukrenn:

1. Ruth Bottheim	8 poeng
2. Olav Høston	8 »
3. Johan Bottheim	9 »
4. Torbjørn Foss	11 »

Hopprenn:

1. Tore Hansen	151,4 poeng
2. Torbjørn Foss	147,6 »
3. Odd Brustad	146,4 »
4. H. Rønning	142,8 »
5. Per Knudsen	138,2 »
6. Per Grønlie	134,2 »

Langrenn:

1. Odd Brustad	26,59 poeng
2. Tore Hansen	27,37 »
3. Kjell Mørk	37,59 »
4. Sigv. Berntsen	29,04 »
5. R. Kværnø	29,49 »
6. K. Melkild	30,36 »

Kombinert:

1. Tore Hansen	308,8 »
2. Odd Brustad	306,4 »
3. Sigv. Berntsen	286,1 »
4. Nic. Stene	271,1 »
5. Kåre Melkild	263,1 »
6. Rolf Kværnø	261,4 »

I lagkonkurransen om den oppsatte vandrepokal seiret som vanlig Installasjonsavdelingen med 901,3 poeng. Nr. 2 ble Kontoret med 770,9 poeng og nr. 3 Lageret med 709,2 poeng.

Gratulerer med tilstelningen, men hvor var fotografen?
Red. P/O.

Verkstednytt fra P/T

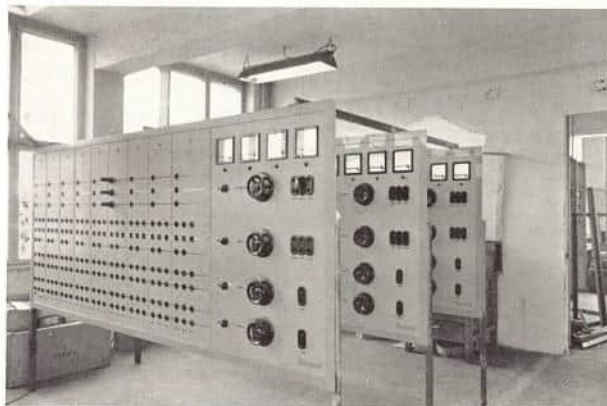
Under denne overskrift vil vi i de kommende num- mer bringe små glimt fra de forskjellige avdelinger ved verkstedet i Trondheim, og vi håper at dette vil interessere avisens lesere både nord og syd i landet. Vi starter med plateverkstedet, som vel er den avde- ling som har gjort seg mest bemerket gjennom årene. Det skal bare nevnes at det i året 1955 ble levert rundt regnet 500 felter i forskjellige utførelser, som apparattavler, styretavler, lavspentstativer etc. I denne artikkel skal vi kort omtale de oppdrag som i dag er under arbeid, og vi lar Stokkan få ordet:

Som leserne vil se av bildet ovenfor er montasje- avdelingen ved plateverkstedet for tiden temmelig fullsatt.

Nærmest sees den første norskbygde apparattavle bygd etter Siemen's såkalte X-system.

Utstyret er montert på platefelter og forbindelses- ledningene til rekkeklemmer går gjennom gummi- lister med hull i. Forsiden har ordnet ledningsføring, mens forlegningen på baksiden legges »hulter i bul- ter«. Tavlen er bestilt av P/O og bestemt for Dram- men Paper Mills, hvor den skal brukes for styring av papirmaskiner.

På bildet sees videre en instrumenttavle for Grov Koblingsstasjon, Ytre Fjordane Kraftlag. Denne tavle er i helt ordinær utførelse, og vi skal ikke gå nær- mere inn på den. Til høyre for denne tavle står deler av en spesialovn som vi skal se litt nærmere på. Verkstedet holder for tiden på med å bygge en varme- ovn på 4×450 kW. Ovnene bygges sammen av en- fasede enheter hver på 150 kW. Tre enheter i stjerne-

kobling danner således et element på 450 kW, se bildet nederst til venstre.

Elementene bygges av 2,5 og 3,0 mm diam. mot- standstråd og er for driftsspenning 5 kV.

Ovnene skal benyttes til luftoppvarming for tør- king av gress og tang. Bladets lesere vil kanskje kjenne til »Vitalia«-preparater som gjør både gamle og unge livsfriske og spreke i den mørke årstid.

Lengst til høyre på første bilde sees seksjoner av tavler for Grefsen likeretterstasjon. Montasjen av utstyret skulle akkurat begynne da bildet ble tatt, og et nærbilde får heller utstå til en senere anledning.

På denne plass sto for kort tid siden en laboratorie- tavle for Sentralinstituttet for industriell forskning. Tavlen var en såkalt krysskoblingstavle og ble bygd i seks seksjoner. Tre av disse vises på bildet ovenfor til høyre.

På baksiden er montert fire sett horisontale til- førselsskinner som krysses av en rekke vertikale for- bruksskinner. Disse kan settes i forbindelse med til- førselsskinnene ved hjelp av spesielle kontaktpluggen av egen konstruksjon.

Tilslutt tar vi med bildet nederst til høyre som viser en styretavle for fryserianlegg.

På flere steder langs kysten er det i det siste blitt bygget en del større fryserianlegg i forbindelse med utbygning av vår fiskeriindustri. Det er til noen av disse anlegg vi har levert tavler i lignende utførelse som den avbildede.

Da vi hadde pratet med Stokkan om plateverk- stedet, var han blitt »varm i trøya« og kom tilslutt med denne lille beretning:

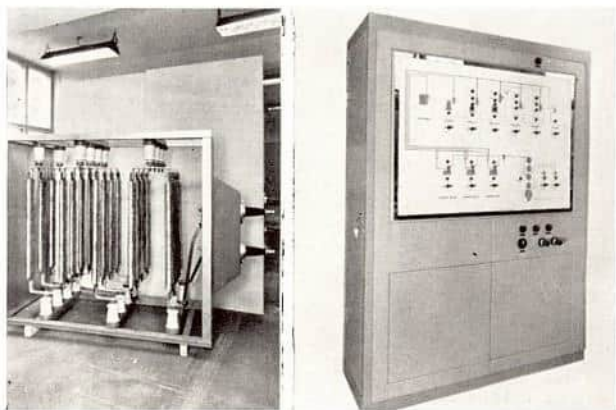
En av firmaets folk hadde på sin reise plukket opp et nytt stedsnavn. Leserne har sikkert hørt om Aura- anlegget og Aluminiumverket på Sunndalsøra, og vil vite at dette forårsaker fluorskader i Sunndalen. Sannsynligvis medfører dette at man på gårdene hvor folk slektsledd etter slektsledd har levd av husdyrhold, må gå over til annen drift for å leve. En bygdepatriot har derfor forandret navnet til »Aluminiumsøra«.

Storindustri gir ikke bare gleder — — —.

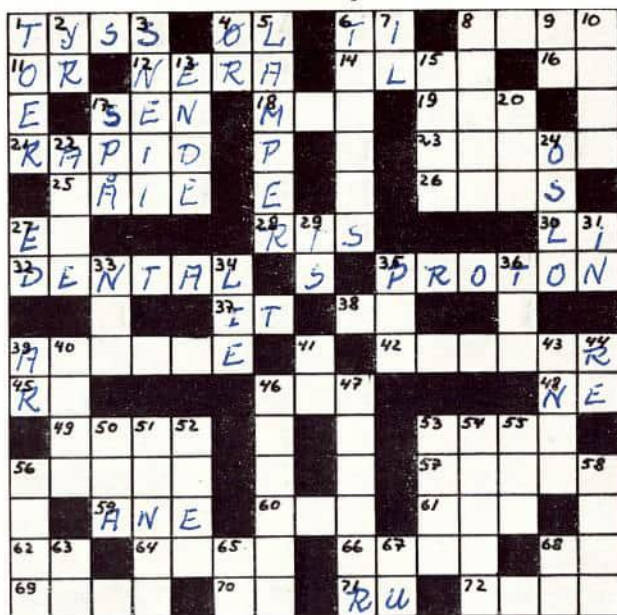
Fotball

Denne gang skal vi bare få lov å nevne at vårt lag har vunnet de hittil to spilte kamper, og med overbevisende resultat. I den første, mot Schipping, ble resultatet 5—1, i den andre mot Lilleby, hele 7—1.

Vi håper på fortsatt fremgang.

Premie-Kryssord

Vannrett:

1. Utrop.
4. Drikk.
6. En tredjedel av tredve.
8. På sleden.
11. Tre.
12. Hører også til BI.
14. Tall.
16. Pronomen.
17. Langsom.
18. Lengdemål.
19. Tre.
21. Hurtig. Grei.
23. Ikke lagervare.
25. Barna lever i ...
26. Fjernsyn.
27. Artikkel.
28. Korn.
30. Dalside.
32. At Pran kan drive med slikt.
35. Kjent aksjeselskap.
37. Kvinner bør ha det.
38. Adverb. (gl. r.skr.).
39. Kjent mann i elektroteknikken.
42. Installasjonsmateriell.
45. Sport.
46. Bruker Amor.
48. Fase.
49. Nordmann.
53. Er mannen av og til.
56. Lenge siden.
57. Fremsa uten følelse.
59. Ha på følelsen.
60. Nordisk gud.
61. Byrde.
62. Presens.
64. Fugl.
66. Vokser.
68. Måleinstrument.
69. Kort.

Loddrett:

1. Ingen dårlig plassering.
2. Svak nedbør.
3. Snitte.
4. Fortumlet.
5. Fra Osram.
6. Grei når det haster.
7. Hast.
8. Gjør 4 v.r.
9. Retning.
10. Vred.
13. Avsluttet.
15. Ikke langt fra Bergen.
17. Forutsi.
20. Fordel.
22. Pikenavn.
24. By.
27. I retten.
29. Godt i varmen.
31. Prefiks.
33. Det mangler litt på fiskerens ønske.
34. Kjent nordmann.
35. Vertshus i London.
36. Presset seg ut.
39. Flatemål.
40. Kjent for dårlig vekt.
41. Kjent tall.
43. Alene.
44. Historisk sted ved Tønsberg.
46. På komfyren.
47. Moderne lyskilde.
50. ...l (vemmelig).
51. Ennå ikke minner.
52. Stygt.
53. Istedet for lås.
54. Opphisse.
55. Hadde Noah.
56. I tåkedisen.
58. I sjøen.
63. På hesten.

Kryssord-Mester. 1. Runde

Bildet nederst på siden ble tatt under en enkel høytidelighet på direktør Selmers kontor den 18 mai i anledning overrekkelsen av premien til siste nummers kryssordmester. Den som gjorde seg fortjent til denne tittel var kontorsjef Hellesvik. Premien var en eske konfekt. De aller skarpeste av leserne vil av kontorsjefens ansiktsuttrykk sikkert kunne finne ut at gleden over en så fin premie ikke er tilbørlig stor. Det kommer av at esken ved overrekkelsen var tom. Innholdet hadde han fortært den 17.

Vi tar for oss Hellesvik på hans kontor og ber ham uttale seg om kryssord i sin alminnelighet og denne oppgave i særdeleshett:

»Pussig nok greidde jeg denne oppgave helt på egen hånd. Ellers er det kona som er den mest ivrige hos oss, hun har rett og slett kryssord-dilla. Om oppgaven vil jeg si at den var av en meget høy vanskelighetsgrad, idet 35 vannrett var utelatt, 41 vannrett var henvisst til 33 vannrett, mens det skulle være 35 vannrett som altså var falt ut i teksten. Ellers bød 21 vannrett på vanskeligheter, og jeg tror at jeg der har feil løsning.»

Som den beskjedne mann han er, tror Hellesvik at det muligens kom inn bare én løsning på denne oppgave, og at han av denne grunn fikk 1. premie.

A. Johnsen. P/T

Vi kan fortelle Hellesvik at vi innen fristen var utløpet hadde mottatt 22 riktige løsninger. Han ble utpekt som vinner ved høytidelig loddtrekning med hatt og alt som hører til. Det var oss en glede at premien gikk til P/T. Vi

hadde jo litt dårlig samvittighet fordi kryssorden var sterkt Oslo-betonet ved siden av alle trykkfeilene.

Vannrett:

70. Ikke hele guden.
71. Ujevn.
72. Noen liker å gjøre det.

Loddrett:

65. Ikke le.
67. I grønn eng.
68. Retning.

Løsninger sendes Proton Avisen P/O innen 15 august 1956.

Siste: Vi har fått løsning fra Dahlberg, med blyant.